

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ

ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

6-7-8 ΙΟΥΛΙΟΥ 1995

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ
6-7-8 ΙΟΥΛΙΟΥ 1995**

- ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ,
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
- ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ Κ..Ε.
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ
- ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
- ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΑΠΟΦΑΣΗΣ
- ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ Κ.Ε.
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΠΡΩΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Θα μιλήσω σήμερα για το ΠΑΣΟΚ και την πορεία του, ξεκινώντας από τη βαθειά πεποίθησή μου ότι αυτό το Κίνημα έχει να διανύσει ακόμη δρόμο μακρύ, πριν φθάσουμε στο σημείο να πούμε: “κουρασθήκαμε σύντροφοι”.

Το διαπιστώσαμε πριν από λίγες μέρες στις Κάννες. Το διαπιστώνουμε στην Κύπρο και στα Βαλκάνια. Το διαπιστώνουμε στις τομές, τις μεταρρυθμίσεις και τους εκσυγχρονισμούς που προωθούμε σε πείσμα των δυσκολιών και κόντρα στην εποχή του μηδενισμού των πάντων. Το διαπιστώνουμε στους ψυχρούς αριθμούς της οικονομίας, στην προσπάθεια για την ανάπτυξη, στις ευαισθησίες απέναντι στην κοινωνία και τη ζωή.

ΑΣ επιχειρήσουμε μαζί, μια αναδρομή είκοσι χρόνια πίσω, όταν το ΠΑΣΟΚ οριοθετούσε την παρουσία του στην πολιτική ζωή του τόπου.

Μπορεί να μην είχαμε, ως ΠΑΣΟΚ, κομματική ιστορία, εκφράσαμε όμως τα εθνικά, πανδημοκρατικά και κοινωνικά αιτήματα της μεταδικτατορικής Ελλάδας. Και ενώσαμε τις ιστορικές γενιές, τα πολιτικά ρεύματα του προοδευτικού χώρου, πρώτη φορά σε μια πατριωτική, δημοκρατική και σοσιαλιστική προοπτική.

Η εθνική λαϊκή ενότητα – την θυμάστε; – το μπλοκ των μη προνομιούχων και ο πολιτικός και κοινωνικός ριζοσπαστισμός υπήρξαν τα βάρη της στρατηγικής που περιέκλεισε μέσα της η λέξη Αλλαγή. Αλλαγή.

Ο χώρος μιας δυναμικής, απελευθερωμένης από προκαταλήψεις νέας γενιάς, που βίωσε την εξάρτηση αλλά και την αντίδραση στη δικτατορία, ο χώρος των νέων κοινωνικών και παραγωγικών στρωμάτων, αποτέλεσαν, όχι μόνο τους οπαδούς μιας παράταξης, αλλά τους συνδιαμορφωτές και τους δημιουργούς μιας νέας ισχυρής προοδευτικής πολιτικής δύναμης.

Ανοίξαμε ένα νέο δρόμο στην πολιτική ιστορία του τόπου μας. Από

τότε, κυβερνήσαμε ήδη δέκα χρόνια, έχουμε μπροστά μας άλλα δύο και πιστεύω ότι το 2000 θα βρει τη χώρα με κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ.

Αυτή η πορεία, όμως, σύντροφοι και συντρόφισσες, είχε και κόστος. Μάθαμε να κυβερνούμε, αλλά υποστήκαμε τη φθορά της εξουσίας. Μάθαμε να διαχειριζόμαστε το κράτος, αλλά και εν μέρει, ενσωματωθήκαμε στη λογική του. Αποδειχθήκαμε, πάντως, πολύ πιο ισχυροί απ' ό,τι πίστευαν διάφορα συμφέροντα και διάφορα κέντρα παραδοσιακά και μη.

Ας έρθουμε, όμως, αγαπητοί σύντροφοι και συντρόφισσες, στο σήμερα. Στη δύσκολη σημερινή πραγματικότητα, με τα νέα δεδομένα και τα μεγάλα διλήμματα που θέτει. Και να απαντήσουμε ξανά, αν είναι κατορθωτή η πορεία που οδηγεί στην οριστική δικαίωση των ελλπίων, των προσδοκιών και των στόχων που οραματιστήκαμε.

Να απαντήσουμε πρώτα-πρώτα, αν υπάρχει πραγματικό έδαφος για να αναπτυχθεί, μέσα στο κλίμα ισοπέδωσης και παγκόσμιας ομοιομορφίας που ζούμε, η σύγχρονη πρόταση του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού.

Η αγορά κέρδισε την δική της μάχη. Το κεφάλαιο επέζησε και προχωρεί. Η συγκέντρωση της οικονομικής δύναμης στους πολυεθνικούς υπεργίγαντες, φαντάζει σαν νομοτελειακή εξέλιξη. Η χειραγώγηση της πολιτικής από το κράτος των νέων οικονομικών συμφερόντων, την κάνουν να ασφυκτιά και να χάνει την αυτονομία της. Ο πλανήτης γέμισε εκπροσώπους – διαμεσολαβητές και εντολοδόχους. Η διαπλοκή χρήματος και εξουσιών, η μονοπώληση των παντοδύναμων μέσω μαζικής επικοινωνίας, έρχεται να συμπληρώσει το παραδοσιακό πλαίσιο των πελατειακών σχέσεων, των μεταπρατών, της γραφειοκρατίας. Οι συντηρητικές δυνάμεις φάνηκε να καλύπτουν ολόκληρο τον χώρο της πολιτικής. Οι συντηρητικές ιδέες να επικρατούν.

Ωστόσο η νέα καθεσθηκυία τάξη – κατεστημένο, πάσχει από τη βία της.

Το σύστημα είναι γεμάτο ρωγμές. Συνοδεύεται από καταστροφικές συνέπειες. Από μεγάλο κοινωνικό τίμημα. Από τεράστιο πολιτιστικό κενό. Από βαθύτατη κρίση αξιών.

Το ζήτημα δεν είναι πια μια νέα λέξη ή ακόμα μια νέα θεωρία που θα ξεμπερδεύει με τη σύνθετη και σκληρή πραγματικότητα του καιρού μας, αλλά η έμπρακτη απάντηση και οριοθέτηση της προοδευτικής στρατηγικής του ΠΑΣΟΚ.

Για να βρει ξανά η πολιτική την χαμένη αυτονομία και ηθική.

Για να βρει ξανά η οικονομία την κοινωνική διάσταση.

Για να δοθεί απάντηση στην κρίση της απασχόλησης, στη δομική ανεργία που συνθλίβει τις κοινωνικές δυνάμεις.

Για να οριοθετηθεί ξανά με νέες συνθήκες το κοινωνικό κράτος και το κράτος δικαίου. Και όλα αυτά, σύντροφοι και συντρόφισσες, στο δύσκολο γήπεδο της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας, της ανάπτυξης και του άγριου διεθνούς ανταγωνισμού.

Το στοίχημα ανάμεσα στην Πρόοδο και τη Συντήρηση, πρέπει να το κερδίσει ο Δημοκρατικός Σοσιαλισμός. Που οικοδομείται με σύγχρονα υλικά, με αναγέννηση των ιδεών, των αξιών και των στόχων του. Με εθνική, παραγωγική, κοινωνική ανασύνταξη και ανασυγκρότηση.

Σ' αυτό το πλαίσιο και μ' αυτούς τους στόχους μετεξελίσσεται και αλλάζει το ΠΑΣΟΚ. Οχι επιστρέφοντας στο παρελθόν. Αλλά επιστρατεύοντας όλες εκείνες τις δυνάμεις που μπορούν να εμπνεύσουν τη νέα πορεία για την αναγέννηση της Ελλάδας και του ελληνισμού.

Το δεύτερο μεγάλο δίλημμα αφορά τη σύγχρονη εθνική στρατηγική, τις κατευθύνσεις και τους στόχους της.

Παραμένουμε πάντοτε ένα βαθύτατα πατριωτικό Κίνημα. Η μεγάλη ιδέα που ενέπνευσε την πρώτη γενιά της μεταπολίτευσης ήταν αναμφισβήτητο το σύνθημα "η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες". Προσδιόρισε την εθνική ανεξαρτησία, το μη διαπραγματεύσιμο εθνικό χώρο. Το δόγμα "δεν διεκδικούμε τίποτα, δεν παραχωρούμε τίποτα", ήταν τότε η άμυνα απέναντι στην απειλή νέας εθνικής συρρίκνωσης και η προβολή της φιλειρηνικής μας θέσης. Σήμερα ο ελληνισμός επανασχεδιάζει το μέλλον του. Χωρίς να παραχωρεί τίποτα, αλλά διεκδικώντας κάθε αναφαίρετο δικαίωμά του και κατοχυρώνοντας το ρόλο του στους νέους καιρούς.

Απαιτείται, όμως, γι' αυτό, μια πραγματική εθνική ανασυγκρότηση που θα εμπνέει τη νέα ιστορική ενότητα του ελληνισμού και θα κινητοποιεί τις απανταχού δυνάμεις του.

Ο δρόμος μας ασφαλώς περνά από την Ευρώπη. Ο ευρωπαϊκός μας προσανατολισμός είναι δεδομένος. Για ποιά όμως Ευρώπη; Θα το πω καθαρά: Ευρώπη πολυάριθμων κρατών στην κατεύθυνση της ομοσπονδίας ισότιμων εταίρων, είναι ο επιθυμητός, ο προοδευτικός δρόμος. Ο άλλος δρόμος, που προωθείται, οδηγεί σε μια Ευρώπη που θα θυμίζει πολύ αυτή των αρχών του αιώνα μας. Και θα είναι όχι μόνο κρίμα, αλλά και επικίνδυνο για όλους, να εξελιχθούν έτσι τα ευρωπαϊκά πράγματα. Το στοίχημα είναι μπροστά μας. Ακόμη δεν είναι κερδισμένο, αλλά ούτε και χαμένο.

Το δικό μας χρέος είναι να αναδιατάξουμε τις συμμαχίες μας στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και τη Διεθνή, με πλήρη επίγνωση και των ορίων και των δυνατοτήτων. Προβάλλοντας κάθε στιγμή την προοδευτική πρόταση για το μέλλον της Ευρώπης, να επηρεάσουμε θετικά προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση που θα ανταποκρίνεται σε κάθε φάση της στα εθνικά μας συμφέροντα.

Το τρίτο μεγάλο δίλημμα είναι να αποφασίσουμε με ποιους θα διανύσουμε αυτό το δρόμο. Ποιά είναι η σύγχρονη κοινωνική μας αναφορά και πως θα οικοδομήσουμε τις νέες κοινωνικές μας συμμαχίες.

Η εθνική λαϊκή ενότητα και το κοινωνικό υπόβαθρο, το μπλοκ των μη προνομιούχων, έχουν υποστεί βαθιές αλλαγές.

Στρώματα που θεωρούσαμε ότι έχουν συγκλίνοντα συμφέροντα, τοποθετούνται – τμήματά τους – απέναντι στα αιτήματα των καιρών. Γίνονται στυλοβάτες της εκτεταμένης παραοικονομίας, του παρασιτισμού. Η απλουστευτική αντίληψη της ταξικής καθαρότητας πρέπει να δώσει τη θέση της σε μια προοδευτική κοινωνική συμμαχία δυνάμεων που συμφωνούν στους στόχους που προσδιορίζουμε.

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους οι εργαζόμενοι, οι αγρότες και οι μικρομεσαίοι μπορούν και πρέπει να είναι η συνειδητή δύναμη αλλαγών, εκσυγχρονισμού και μεταρρυθμίσεων. Σήμερα, επιπλέον, πρέπει να εκφράσουμε, σε όλο το φάσμα των κοινωνικών δυνάμεων, τα πρωτοπόρα τμήματα που δέχονται την πρόκληση της ανταγωνιστικότητας, που δίνουν τη μάχη της ανάπτυξης. Να εκφράσουμε το μέλλον της πατρίδας, τους νέους ανθρώπους, τους παραγωγούς, τους κατόχους της γνώσης, τους πολίτες με οικολογικές ανησυχίες, τους λειτουργούς της τέχνης και του πολιτισμού. Να μην αποδεχθούμε την κοινωνία των δύο τρίτων. Να απευθυνθούμε με την κοινωνική μας ευαισθησία στους αδύναμους και τους αποκλεισμένους. Να διαμορφώσουμε ξανά ένα συνδυαστικό ιστό αλληλεγγύης.

Επιδιώκουμε ένα νέο ριζοσπαστισμό, που να προκύπτει από πράξεις αλλαγών και μεταρρυθμίσεων και όχι από παραδοσιακή πολιτική αντιπαράθεση. Εδώ ακριβώς οριοθετούνται τα εθνικά μέτωπα ως φορείς ευρύτατης εθνικής συνεννόησης και συναίνεσης. Τα προοδευτικά μέτωπα ως φορείς προγραμματικής σύγκλισης. Τα κοινωνικά μέτωπα ως φορείς συμπαράταξης των κοινωνικών εταίρων.

Και τώρα ας έλθουμε στην καρδιά του θέματος:

Με ποιό ΠΑΣΟΚ θα γίνουν όλα αυτά πράξη;

Πολλοί οραματίζονται μια επιστροφή στους όρους λειτουργίας της Οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του '70.

Γνωρίζουμε όλοι ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν.

Πολλοί αναζητούν το πρότυπο του σύγχρονου δημοκρατικού σοσιαλιστικού κόμματος στη δομή και τη λειτουργία των σοσιαλιστικών κομμάτων της Δύσης. Υπάρχουν, ασφαλώς, στοιχεία σ' αυτά τα κόμματα που μπορούν να μας είναι χρήσιμα.

Δε συνιστούν όμως για μας συνολικό πρότυπο.

Η έμφασή τους στην τεχνοκρατική και την προγραμματική πλευρά δεν εμπόδισε την ενσωμάτωσή τους στο κατεστημένο.

Και η κατοχύρωση τάσεων και ρευμάτων διέυρνε την εσωκομματική δημοκρατία, δεν εμπόδισε, όμως, τελικά την κρίση αξιοπιστίας.

Η επιστροφή της πολιτικής στο προσκήνιο και η επανασύνδεσή της με τις λαϊκές δυνάμεις, προϋποθέτει τη συλλογική έκφραση και δράση της κοινωνίας. Η δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών σε κρίσιμες αποφάσεις, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, είναι ο πρώτος στόχος μιας συνολικής μεταρρύθμισης.

Δυναμώνει το Κίνημα και την κοινοβουλευτική μας δημοκρατία.

Το Κίνημά μας οφείλει και πρέπει να είναι η ψυχή αυτής της κίνησης.

Το ΠΑΣΟΚ εκτός από πολιτικό, ριζοσπαστικό κίνημα, πρέπει να είναι κόμμα ενεργών πολιτών, με κοινή ιδεολογική αναφορά, με πολιτική ενότητα, με ηθική αλληλεγγύη.

Είναι φανερό ότι στην παραδοσιακή μορφή της Οργάνωσής μας πρέπει να γίνουν όλες εκείνες οι αλλαγές που επιβάλλουν οι σύγχρονες απαιτήσεις.

Πιστεύω ότι έκλεισε ο κύκλος των ισορροπιών, των σχέσεων, των πρακτικών της πρώτης εικοσαετίας. Ξεκινούμε σήμερα μια δυναμική πορεία ανασύνταξης και ανατροπής των υπαρχόντων δεδομένων με ουσιαστική συμμετοχή της βάσης του Κινήματος. Το ΠΑΣΟΚ έχει μια ιστορική διαδρομή και μια πορεία που διαμόρφωσαν συγκεκριμένα πολιτικά και κοινωνικά ρεύματα και αλληπάλληλες γενιές. Η ανασύνταξη των δυνάμεών μας αφορά όλα ανεξαιρέτως τα στελέχη που λειτουργούν στα όργανα του Κινήματος, στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς, στους μαζικούς και κοινωνικούς χώρους. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος.

Υπάρχουν, βέβαια, ερωτήματα για τη φυσιογνωμία, τη δομή και τη λειτουργία του Κινήματός μας, στα οποία έχουμε απαντήσει πριν από

πολύ καιρό.

Σήμερα που ζητούμε για την πορεία του ΠΑΣΟΚ προς το μέλλον και προσδιορίζουμε όρους ανασυγκρότησης, εκσυγχρονισμού, μετεξέλιξης και ανανέωσης του ΠΑΣΟΚ δεν θα επιχειρήσουμε εδώ και τώρα να ανακαλύψουμε τον τροχό.

Ισχύει η απάντησή μας ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είναι και δεν πρόκειται να γίνει λέσχη συζητήσεων.

Ισχύει η απάντησή μας ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είναι και δεν πρόκειται να γίνει "ομοσπονδία".

Ισχύει η απάντησή μας ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να είναι πάντα ένα μεγάλο οργανωμένο Κίνημα. Κίνημα που θα εκφράζει ένα πλειοψηφικό ρεύμα εξουσίας και θα μπορεί να εγγυηθεί τη διακυβέρνηση της χώρας προς όφελος του λαού και του τόπου.

Μέσα από τις θεσμοθετημένες λειτουργίες του Κινήματός μας, πρέπει να μπορούμε να εκφράζουμε πάντα τη βούληση αυτού του υπαρκτού κοινωνικού και πολιτικού πλειοψηφικού ρεύματος. Κι αυτό δεν σημαίνει συμφωνίες κορυφής και συμβιβασμούς ηγετικών στελεχών και αυτόκλητων εκφραστών υπαρκτών ή ανύπαρκτων τάσεων. Σημαίνει σύνθεση και ανάδειξη των κοινών τόπων, με σταθερό ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο, με τις ρίζες μας πάντα στο λαό και με πλήρη επίγνωση των αλλαγών που συντελούνται στον κόσμο και στην κοινωνία μας.

Επιμένουν ορισμένοι ν' ασχολούνται υπέρμετρα με το αύριο του ΠΑΣΟΚ.

Το θέμα μπαίνει από άλλους – εκτός ΠΑΣΟΚ – υστερόβουλα με στόχο την ίδια την ύπαρξη του ΠΑΣΟΚ. Και από άλλους καλόπιστα, με πραγματικό ενδιαφέρον.

Είναι γεγονός ότι στο χρόνο που πέρασε ορισμένοι έκαναν λάθος υπολογισμούς. Κάποιοι δεν πίστεψαν τη δήλωσή μου στην Κεντρική Επιτροπή, ότι δεν επρόκειτο να διεκδικήσω την εκλογή μου στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Κάποιοι εκτίμησαν, στη συνέχεια, ότι ήταν πιθανό να οδηγηθούμε σε πρόωρες εκλογές εξαιτίας της Προεδρικής Εκλογής.

Αυτές οι λάθος εκτιμήσεις έφεραν ανεπίκαιρα στο επίκεντρο το θέμα των εξελίξεων στο ΠΑΣΟΚ και επέτειναν τις άγονες συζητήσεις και τη "δελφινολογία".

Υπάρχουν φιλοδοξίες που πολλές είναι θεμιτές. Αρκεί να μην εγκλωβίζουν στελέχη του Κινήματος και το Κίνημα συνολικά σε μια άκαιρη και χωρίς αντικείμενο εσωστρεφή ενασχόληση, που οξύνει προ-

σωπικές αντιθέσεις, αποπροσανατολίζει από το έργο που έχουμε να επιτελέσουμε, δημιουργεί πικρίες και υψώνει τείχη στο εσωτερικό του Κινήματος ανάμεσα στα μέλη και τα στελέχη. Αυτός είναι ο κίνδυνος.

Συμφωνούμε, πιστεύω όλοι, ότι δεν είναι χρήσιμο σε κανένα να διίνεται διαρκώς η εικόνα της συνεχούς ενασχόλησης με ένα θέμα που εκ των πραγμάτων δεν έχει ανοίξει ακόμη και που όταν θα κριθεί, θα κριθεί με τα μέτρα και τα σταθμά που θα τεθούν τότε και όχι με ό,τι κάθε ένας σήμερα φαντάζεται.

Μιλώντας εμείς για το ΠΑΣΟΚ του αύριο, μιλούμε για τη συνέχεια του ΠΑΣΟΚ, μιλούμε για τη μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ και την ανανέωσή του. Πάνω απ' όλα, μιλούμε για την ενότητα του ΠΑΣΟΚ και τη νικηφόρα προοπτική του.

Το αύριο του ΠΑΣΟΚ εξαρτάται, όμως, σε μεγάλο βαθμό, από το σήμερα του ΠΑΣΟΚ. Από τη δυνατότά μας να λειτουργήσουμε σήμερα συλλογικά και δημιουργικά και, κυρίως, από την επιτυχία μας στο έργο της διακυβέρνησης της χώρας σύμφωνα με την ιερή εντολή του λαού.

Ξανάρχομαι μ' αυτό, αναγκαστικά, στο θέμα της ευθύνης κάθε υπουργού, κάθε μέλους της κυβέρνησης: Δημόσιες αντιπαράθεσεις με την κυβερνητική πολιτική δεν είναι νοητές. Υποσκάπτουν το έργο της κυβέρνησης, πλήττουν τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία μας. Είναι αυτοκαταστροφικό και απαράδεκτο.

Κάθε υπουργός έχει τη δυνατότητα να θέσει τα θέματα που τον απασχολούν για τη λειτουργία της κυβέρνησης, προσωπικά σε μένα, προφορικά και έγγραφα.

Αλλά θέλω να είμαστε απόλυτα εξηγημένοι, αν και το φαινόμενο δεν έχει πάρει διαστάσεις: Δεν είναι δυνατόν να μετέχει κανείς στην κυβέρνηση και την ίδια ώρα να την κατακρίνει δημόσια.

Υπάρχουν ασφαλώς διάφοροι προβληματισμοί για το πως μπορεί να λειτουργήσει η κυβέρνηση πιο αποτελεσματικά. Εχουμε ακόμη δρόμο να διανύσουμε. Δεν είναι θέμα αποφάσεων μιας στιγμής που θα απαντούν οριστικά και τελεσίδικα στα ζητήματα αυτά. Είναι μια διαρκής διαδικασία, που αφορά τη λειτουργία όλων μας και τη συνείδηση της ευθύνης που πρέπει να υπάρχει για κάθε στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, είτε ασκεί κυβερνητικά καθήκοντα, είτε όχι. Και όποιες αποφάσεις χρειάζονται, όποια διορθωτικά μέτρα, έχουν την κατάλληλη στιγμή τους και δεν μπορεί να είναι προϊόν πιέσεων διαμορφωμένων συσχετισμών και προσωπικών στόχων.

Επανερχομαι στα θέματα του Κινήματος.

Γνωρίζετε – συνοψίζω – τη θέση που διατύπωσα στο Συνέδριό μας: “Το ΠΑΣΟΚ δεν χαρίζεται, δεν κληρονομείται και δεν τεμαχίζεται σε τιμάρια”. Σ’ αυτή τη βάση θέλω να προσδιορίσω τα στοιχεία μιας ουσιαστικής πολιτικής συμφωνίας ανάμεσα σε όλα τα στελέχη και τα μέλη του Κινήματός μας.

1. Πιστεύω βαθύτατα ότι η χώρα θα εισέλθει στο νέο αιώνα με το ΠΑΣΟΚ στο τιμόνι της. Οτι η όποια ανανέωση και ο εκσυγχρονισμός του πολιτικού συστήματος έχει ως βασική προϋπόθεση το ενιαίο ΠΑΣΟΚ, την ενωμένη δημοκρατική παράταξη ως ισχυρό κοινωνικό και πολιτικό πλειοψηφικό ρεύμα. Συντρόφισσες και σύντροφοι, πόσα χρόνια πήρε, πόσες δεκαετίες χρειάστηκε, για να έρθει η Δημοκρατική Παράταξη στην κυβέρνηση. Πόσες δεκαετίες. Αυτό το πολύτιμο αγαθό, αυτή η πολύτιμη κληρονομιά που έχουμε, είναι μια τεράστια συμβολή στη σταθερότητα και το μέλλον αυτού του τόπου. Αυτή την ενότητα της Δημοκρατικής Παράταξης πρέπει να τη διαφυλάξουμε με όλα τα μέσα.

Αυτή η πίστη αποτελεί τον ηθικό σύνδεσμο ανάμεσά μας, την ιερή μας ελπίδα και το χρέος μας, προς τον λαό που μας έδειξε τόση εμπιστοσύνη. Αυτή η πίστη αποτελεί τον ηθικό σύνδεσμο και τη διαχωριστική γραμμή απ’ όσους θα ήθελαν να διαλέξουν άλλο δρόμο.

2. Μπροστά μας υπάρχει η μεγάλη πρόκληση να ολοκληρώσουμε το κυβερνητικό μας έργο και να υλοποιήσουμε τις προγραμματικές μας δεσμεύσεις. Εχουμε στη διάθεσή μας δυο χρόνια ακόμη. Η κυβέρνηση και το Κίνημα θα επιταχύνουν τους ρυθμούς και θα διασφαλίσουν την προώθηση και την ανάδειξη του θετικού μας έργου σε όλους τους τομείς. Γιατί αν μιλούμε σήμερα για τις αλλαγές που χρειάζονται στο ΠΑΣΟΚ, είναι γιατί θέλουμε ένα κόμμα ανοιχτό, δημοκρατικό. Που να παρεμβαίνει στην κοινωνία με προτάσεις, τομές και λύσεις. Που θα προωθεί ως κυβέρνηση τις μεγάλες πολιτικές μας επιλογές. Για τα εθνικά θέματα. Για την οικονομία. Για την ανάπτυξη. Για την απασχόληση και την ανεργία. Για την κοινωνική πολιτική. Που θα επιβεβαιώνει καθημερινά ότι η πολιτική έχει χρώμα, ότι το ΠΑΣΟΚ είναι η δύναμη της προόδου. Ετσι, το τέλος της τετραετίας θα μας βρει έτοιμους να ανανεώσουμε την εμπιστοσύνη του λαού. Αυτό αποτελεί καθήκον και υποχρέωση όλων μας.

3. Για να πετύχουμε τους στόχους μας, προέχει η αναγέννηση και η ανασυγκρότηση του Κινήματος της Αλλαγής και όχι η διασφάλιση και η κατοχύρωση ρόλων και επιδιώξεων των στελεχών μας. Προέχει η ανασύνταξη των δυνάμεών μας, η αναβάθμιση του πολιτικού ρόλου

του Κινήματος, η ενδυνάμωση της δημοκρατικής του λειτουργίας και όχι η μελλοντολογία και η ικανοποίηση προσωπικών στρατηγικών.

4. Στο θέμα που τίθεται, “να κατοχυρωθούν οι όροι του παιγνιδιού” για τη μετάβαση στη μεταπαπανδρεϊκή περίοδο, η απάντηση είναι ότι το ΠΑΣΟΚ έχει θεσμοθετημένες και κατοχυρωμένες καταστατικές λειτουργίες, που είναι συγκεκριμένες, διάφανες και μη διαπραγματεύσιμες.

Πέρα δε από τις καταστατικές λειτουργίες, που μπορεί να υπάρχει ο φόβος ότι θα ακυρωθούν ή τις πολιτικές συμφωνίες κορυφής που άλλες φορές αναζητούνται, υπάρχουν εσείς, υπάρχει η μεγάλη λαϊκή μας βάση να μας δείχνει πάντα τον δρόμο όλων μας προς το μέλλον.

5. Η δική μου θέση, την οποία τονίζω προς κάθε κατεύθυνση, είναι ότι, όταν και όποτε έρθει η ώρα, εγώ προσωπικά θα εγγυηθώ τη δημοκρατική και αυθεντική έκφραση των μελών του Κινήματός μας, σε ένα πράγματι ανοιχτό και μαζικό Συνέδριο, όπου η λογική των ομάδων, των συσχετισμών, της παρέας και των τιμαρίων, δεν θα έχει λόγο ύπαρξης και δυνατότητα επιρροής.

Σε ό,τι με αφορά αυτή η ώρα δεν έχει έρθει ακόμα.

Η πορεία του ΠΑΣΟΚ είναι δεμένη με τη συνείδηση, την ευαισθησία και την ευθύνη όλων των στελεχών και των μελών του. Γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν είναι μόνο το ΠΑΣΟΚ των πρωταγωνιστών της κεντρικής σκηνής. Είναι το ΠΑΣΟΚ των αγωνιστών της βάσης του, των χιλιάδων μελών και στελεχών του. Αυτοί αντιλαμβάνονται πρώτ’ απ’ όλους, και μπαίνουν αντιμέτωποι όταν ακριβώς παρουσιάζεται έλλειμμα συνείδησης, ευαισθησίας και ευθύνης, όταν προτάσσονται οι προσωπικοί από τους συλλογικούς στόχους.

Ως Πρόεδρος και Ιδρυτής αυτού του μεγάλου Κινήματος, νιώθω καθοριστικές τις ευθύνες για τη διασφάλιση της συνέχειας και της προοπτικής του ΠΑΣΟΚ. Τις έχω πάντα αναλάβει και θα συνεχίσω να το κάνω. Για την ιστορία αυτού του τόπου, για την ιστορία του ΠΑΣΟΚ, για τη δική μου προσωπική ιστορία.

Σύντροφοι και συντρόφισσες

Είναι η ώρα που πρέπει να αρθρούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Η εικόνα μας δεν είναι καλή, πρέπει να φτιάξει κι αυτό είναι και το νόημα της σημερινής σας παρουσίας.

Η Συνδιάσκεψη, αν την εκμεταλλευτούμε σωστά, μπορεί να γίνει η αρχή μιας νέας εποχής. Από εμάς εξαρτάται.

Εμπρός σ’ αυτό το δημιουργικό δρόμο, να πραγματοποιήσουμε πλήρως την Αλλαγή.

ΠΑΣΟΚ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ
ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ - ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Νέα Σχέση με τον Πολίτη και την Κοινωνία

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

1. Συντρόφισσες και σύντροφοι, γνωρίζετε όλοι το πλαίσιο διαλόγου, που με ομόφωνη απόφαση η Κ.Ε. και η Κοινοβουλευτική Ομάδα εδώ και 3 μήνες περίπου έστειλε ως βάση, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε όλα αυτά που μας απασχολούν στο ΠΑΣΟΚ.

Εκείνο που πρέπει να πραγματοποιήσουμε σήμερα, - ξεκινώντας αυτή τη διαδικασία - δεν είναι να ξαναπαρουσιάσουμε το πλαίσιο διαλόγου που αποφάσισε η Κ.Ε. και η Κοινοβουλευτική Ομάδα και αποτέλεσε τη βάση συζήτησης σε όλα τα επίπεδα του Κινήματος τους τελευταίους τρεις μήνες. Είναι όμως ανάγκη, αφού αυτή η διαδικασία ολοκληρώθηκε σε επίπεδο οργανώσεων, και οι εκπρόσωποι των οργανώσεων, οι Γραμματείες των Νομαρχιακών Επιτροπών και των Τομεακών Επιτροπών βρίσκονται εδώ για να μας μεταφέρουν τις συλλογικές αποφάσεις των Οργάνων στα οποία συμμετέχουν, - μια που εδώ σήμερα η διαδικασία θα διασφαλίσει να ακουστεί η βάση του Κινήματος, να καταθέσει απόψεις, προβληματισμούς και θέσεις-, είναι ανάγκη νομίζω να επισημάνουμε από τη μία μεριά του Εκτελεστικού Γραφείου ορισμένα κρίσιμα σημεία, που αξιολογήσαμε και εκτιμήσαμε από τις θέσεις και τις προτάσεις που έστειλαν οι Οργανώσεις από το διάλογό τους.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, ένα θέμα νομίζω πρέπει να ξεκαθαρίσουμε, όσο γίνεται πιο απλά και καθαρά: Αυτή η Συνδιάσκεψη είναι χρήσιμη, ναι ή όχι; Γιατί την χρειαζόμαστε; Εδώ πρέπει να πούμε, ότι η γενική εκτίμηση των Οργανώσεων είναι, ότι αυτή η Συνδιάσκεψη όχι μόνο είναι χρήσιμη, αλλά είναι και σημαντική. Αναμένουμε από αυτή, τη δρομολόγηση διαδικασιών αλλαγής στο ΠΑΣΟΚ, με στόχο την ενδυνάμωσή του. Τη βελτίωση των όρων ουσιαστικής και αποτελεσματικής πολιτικής παρέμβασής του στην κοινωνία και τα προβλήματά της, περισσότερο απ' ό,τι μέχρι σήμερα.

Τονίσαμε ότι η Συνδιάσκεψη ήταν ένα προαποφασισμένο βήμα, από το 3ο Συνέδριο, στην πορεία εξέλιξης του θεσμού - ΠΑΣΟΚ. Κλείνουμε σήμερα με τη Συνδιάσκεψη, μια περίοδο εξάμηνη, συντεταγμέ-

νου διαλόγου σε όλα τα επίπεδα του Κινήματος. Εκείνο που πρέπει να τονίσουμε σήμερα είναι, ότι σηματοδοτεί την αφετηρία μιας νέας πορείας πολιτικής δράσης και υλοποίησης των αποφάσεων, που θα λάβουμε εδώ μέσα. Οι αποφάσεις, αγαπητοί συντρόφισσες και σύντροφοι, που θα πάρουμε σε αυτή τη Συνδιάσκεψη, αποτελούν σύνθεση προβληματισμών, προτάσεων και θέσεων, που προέρχονται από εσάς, από τις Οργανώσεις Βάσης, από τις Νομαρχιακές και τις Τομεακές Επιτροπές. Αρα λοιπόν, το ίδιο δυναμικό, που αύριο θα έχει την ευθύνη υλοποίησης των αποφάσεών μας, είναι εκείνο που κυριάρχα σήμερα θα προτείνει. Γι' αυτό εμείς δεν επιτρέψουμε να μειώσουν τη σημασία αυτής της Συνδιάσκεψης.

Βέβαια πρέπει παράλληλα να ξεκαθαρίσουμε, ότι η Συνδιάσκεψη δεν είναι Συνέδριο, ούτε όμως και μια τυπική διαδικασία χωρίς νόημα. Πρέπει να φροντίσουμε, εμείς οι ίδιοι, να απαντήσουμε και στο κλίμα, που, –όπως επεσήμανε προηγουμένως και ο Πρόεδρος–, πολλές φορές μας έρχεται από έξω, ως ένα κλίμα υποβάθμισης ή και αμφισβήτησης της Συνδιάσκεψης.

Εκείνοι όμως, που επιχείρησαν να αμφισβητήσουν αυτή τη διαδικασία, δεν είχαν να προτείνουν τίποτε άλλο, παρά τη μετάθεση, ή την ακύρωση αυτής της διαδικασίας. Έτσι όμως το ΠΑΣΟΚ δεν θα μπορέσει να απαντήσει σήμερα στα προβλήματα, που αντιμετωπίζει και το ίδιο και η ελληνική κοινωνία. Γι' αυτό για μας, είναι ευτυχής συγκυρία ότι πραγματοποιείται αυτή η Συνδιάσκεψη με όλες τις καθυστερήσεις, με όλες τις ατέλειες. Είναι μια πραγματικότητα. Ένα σημαντικό βήμα στην κομματική και πολιτική μας πορεία και συνέχεια. Σήμερα μπορεί το ΠΑΣΟΚ να απαντήσει συλλογικά και συντεταγμένα σε αυτά που το απασχολούν.

Ήρθαμε εδώ, σύντροφοι και συντρόφισσες, να συζητήσουμε τους όρους συνέχειας, ανανέωσης, μετεξέλιξης και ανασυγκρότησης του πολιτικού μας φορέα. Να απαντήσουμε στους όρους του **μεγάλου Λαϊκού ΠΑΣΟΚ**, που όλοι μας συμφωνούμε ότι είναι η δημοκρατική συνέχεια της προοδευτικής παράταξης της Κεντροαριστεράς στην Ελλάδα, που μπορεί να εγγυηθεί την προώθηση μιας προοδευτικής στρατηγικής στην Ελλάδα. Η παράταξη που μπορεί πράγματι να αλλάξει την πορεία αυτού του τόπου προς όφελος μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας.

2. Συντρόφισσες, σύντροφοι, ευρισκόμενοι σήμερα όλοι εδώ, έχουμε

την υποχρέωση να δούμε ποιό είναι το στίγμα της κομματικής και πολιτικής μας πορείας. Ποιά είναι τα προβλήματα του ΠΑΣΟΚ. Πάνω σε αυτά έχουμε την υποχρέωση σήμερα να μιλήσουμε με ειλικρίνεια, να καταθέσουμε τις προτάσεις μας.

Το ΠΑΣΟΚ, είναι γνωστό, ότι κινητοποιήθηκε στην πορεία του αποφασιστικά, σε όλα τα επίπεδα, ανάλογα με τις πολιτικές ανάγκες. Όλοι μας θυμόμαστε, ότι το '90-'92 ήταν ο αποφασιστικός παράγοντας στήριξης της δημοκρατικής παράταξης. Όχι μόνο αντιστάθηκε στις διώξεις, αλλά συνέβαλε καθοριστικά και στην πολιτική και ηθική δικαίωση και του ΠΑΣΟΚ και του Ανδρέα Παπανδρέου, ανατρέποντας την επίθεση υπονόμευσης της δημοκρατικής παράταξης εκείνη την εποχή.

Παράλληλα το ΠΑΣΟΚ πρωτοστάτησε τότε σε εκείνη τη συνεχή νικηφόρα πορεία, σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις. Δεν χρειάζεται παρά να σας θυμίσω την επαναληπτική εκλογή της Β' Αθήνας, τις Εθνικές Εκλογές του '93, τις Ευρωεκλογές του '94, τις Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές, με τα θετικά αποτελέσματα.

Όμως συντρόφισσες και σύντροφοι, σήμερα όλοι διαπιστώνουμε, ότι βρισκόμαστε σε μια μεταβατική νέα περίοδο. Διαπιστώνουμε ότι δεν αρκεί να λειτουργεί το ΠΑΣΟΚ ως εκλογικός μηχανισμός έστω και πετυχημένος!!

Επίσης διαπιστώνουμε ότι, δεν μπορεί το ΠΑΣΟΚ να λειτουργεί πλέον και ως μηχανισμός διαμεσολάβησης, ως μηχανισμός πελατειακών σχέσεων. Έχουν τελειώσει πλέον αυτές οι δυνατότητες επηρεασμού πολιτικά των πολιτών. Δυστυχώς όμως, ένα τμήμα της πολιτικής και κομματικής βάσης του ΠΑΣΟΚ έχει συνηθίσει να λειτουργεί με αυτές τις απόψεις και γι' αυτό σήμερα στο επίπεδο του Κόμματος, όπως όλοι επισημαίνετε, μέσα από τις εισηγήσεις σας, υπάρχουν προβλήματα.

Η κομματική μας καθημερινότητα, σε διαλεκτική σχέση με την κοινωνική συνείδηση των πολιτών, καταγράφει μια σειρά από προβλήματα, που εμείς εδώ οφείλουμε να κωδικοποιήσουμε και να απαντήσουμε με τρόπο πολιτικό και διεξοδό. Είναι αλήθεια, πως δίπλα στο σημαντικό κυβερνητικό έργο, διαπιστώνονται προβλήματα, καθυστερήσεων και αναντιστοιχίας με τη γενικότερη κυβερνητική εικόνα στο λαό.

Είναι αλήθεια σύντροφοι, ότι η κοινωνική παρεμβατικότητα της Οργάνωσής μας βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα. Είναι αλήθεια, ότι οι κομματικές μας λειτουργίες είναι φτωχές και ελάχιστα αποτελεσματι-

κές. Είναι αλήθεια, ότι η κομματική δημοκρατία συχνά ταλαιπωρείται. Η επικοινωνία και συνεργασία των κεντρικών και των περιφερειακών Οργάνων δεν βρίσκεται στο καλύτερο σημείο. Ότι πολλά στελέχη έχουν επιλέξει τον ατομικό δρόμο για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα. Ότι τον αναγκαίο εσωκομματικό διάλογο συχνά τον υποκαθιστούν οι τηλεοπτικές δηλώσεις και οι θεαματικές κινήσεις. Ότι την συντροφικότητα και τον κοινό αγώνα έχουν πολλές φορές διαδεχθεί οι προσωπικές ολοκληρωτικές διαμάχες. Είναι αλήθεια, ότι υπάρχει πολιτική υπολειμότητα στις Οργανώσεις, αλλά και συγκεντρωτισμός πολλές φορές. Αλλά και αδυναμία επικοινωνίας με τους πολίτες, με τη νεολαία και γενικότερα με την κοινωνία.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, ήρθαμε σήμερα εδώ για να ενσκήψουμε σ' αυτά τα προβλήματα, όλοι μας έχουμε την συμβολή μας σ' αυτά. Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, μπροστά στις ευθύνες μας, μπροστά στον ελληνικό λαό, έχουμε ιστορικό καθήκον, όλα τα μέλη και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, να σταθούμε αποφασιστικά και να πούμε: "Φτάνει πια, δεν πάει άλλο μία τέτοια πορεία και ότι το ΠΑΣΟΚ μέσα απ' αυτή την Συνδιάσκεψη είναι αποφασισμένο να βάλει φρένο σ' αυτή την εξέλιξη". Είναι αποφασισμένο να αντιμετωπίσει την κατάσταση, να την ανατρέψουμε. Πάνω απ' όλα πρέπει να ανατρέψουμε τον ίδιο τον κακό μας εαυτό, γιατί είμαστε αποφασισμένοι να ανταποκριθούμε στον ιστορικό ρόλο του ΠΑΣΟΚ.

Αγαπητοί συντρόφισσες και σύντροφοι, με κάθε ειλικρίνεια νομίζω, σ' αυτή την διαδικασία πρέπει να μιλήσουμε ξεκάθαρα μεταξύ μας. Ο κακός εαυτός του ΠΑΣΟΚ δεν είναι άλλοι, δεν είναι άλλοι εκτός από εμάς, δεν είναι άλλοι και από εμένα που σας μιλώ. Ο καθένας μας καταγράφει καθημερινά το μέτρο της ατομικής του ευθύνης. Και δεν είμαι εγώ εκείνος, που θα κάνω εύκολα ούτε κριτική, ούτε μετάθεση ευθύνης σε άλλους.

Αισθάνομαι όμως την υποχρέωση σ' αυτή την διαδικασία να τονίσω, - ανεξάρτητα της ευθύνης που αναλαμβάνει ο καθένας μας γι' αυτό που του αντιστοιχεί - ότι ένα πράγμα πρέπει να προωθήσουμε. Πρέπει να προωθήσουμε την συλλογική λειτουργία, πρέπει να διασφαλίσουμε την ενότητα, πρέπει να ξαναφέρουμε την πολιτική στο προσκήνιο του ΠΑΣΟΚ.

Γι' αυτό ακριβώς, συντρόφισσες και σύντροφοι, το ΠΑΣΟΚ που θέλουμε, ούτε μπορεί, ούτε πρέπει, να στηριχθεί στις φιλότιμες προσπάθειες τις δικές μου ή του οποιουδήποτε άλλου συντρόφου. Το ΠΑΣΟΚ που θέλουμε δεν μπορεί, παρά να είναι συλλογικό. Γι' αυτό

εμείς έχουμε ατομική ευθύνη να ενισχύσουμε την συλλογικότητα, να την θεμελιώσουμε γερά στην κοινωνία και την πολιτική που υπηρετούμε, να την αναπαράγουμε σε όλα τα επίπεδα μέσα από υγιείς δημοκρατικές κομματικές λειτουργίες. Έτσι, θα ενδυναμώσουμε και την συλλογική μορφή λειτουργίας στην κορυφή.

3. Αγαπητοί συντρόφισσες και σύντροφοι, αυτές είναι οι κατευθύνσεις, που υποδεικνύουν τα μέλη και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ για να απαντήσουν στα προβλήματα που εντοπίσαμε προηγουμένως και παρουσίασα. Βέβαια, επιπλέον πρέπει να απαντήσουμε, πού οφείλονται τα προβλήματα και πρέπει για όλους μας να γίνει καθαρό, ότι τα προβλήματα αυτά οφείλονται σε διάφορες αιτίες. Αυτές τις αιτίες οφείλουμε όλοι συλλογικά να τις εντοπίσουμε και να τις κατανοήσουμε!

Τα προβλήματα - όπως είπα προηγουμένως - οφείλονται πρώτα στις δυσλειτουργίες των κεντρικών οργάνων του Κινήματος και στο συνολικό τρόπο λειτουργίας μας. Αυτό πρέπει με κάθε ειλικρίνεια να το πούμε!

Δεύτερον, οφείλονται στο γενικευμένο κλίμα κρίσης και αναξιοπιστίας της πολιτικής, που μας εγκατέλειψε η Νέα Δημοκρατία ως αποτέλεσμα της ποινικοποίησης της πολιτικής ζωής και της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης, το οποίο όχι μόνον δεν μπορέσαμε να ανατρέψουμε, αλλά δυστυχώς σήμερα, σε ορισμένους τομείς, συνεχίζει να υπάρχει.

Τρίτον, οφείλεται στα νέα δεδομένα της ελληνικής κοινωνίας. Το επισημαίνετε πολύ συγκεκριμένα. Λέτε, ότι υπάρχει κοινωνική πολυδιάσπαση με αντίστοιχη πολυδιάσπαση της κοινωνικής συνείδησης, που οδηγεί σε έντονα φαινόμενα ατομικισμού. Τα αιτήματα πολλαπλασιάζονται, μαζί με τις απαιτήσεις για άμεση ικανοποίησή τους.

Επίσης, μια σειρά κοινωνικών στρωμάτων αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο περιθωριοποίησης από τις επιπτώσεις βίαιης προσαρμογής, που επιφέρει η ανάγκη σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έλλειψη προσανατολισμού για την πορεία της ελληνικής κοινωνίας, που παρατηρήθηκε σε πολλές κοινωνικές ομάδες, είναι ένα άλλο από τα προβλήματα που αναφέρετε.

Όπως επίσης, μια στρεβλή συνείδηση, που διαμορφώνεται πολλές φορές σε καθημερινή βάση από την λειτουργία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης αναφορικά με τις δυνατότητες και τις προοπτικές της χώρας.

Έχει κρίσιμη σημασία, εμείς πώς απαντούμε σ' αυτά τα προβλήματα σύντροφοι; Το ΠΑΣΟΚ συνολικά πώς απαντά; Αυτά είναι προβλήματα της κοινωνίας, ξεχωριστά και διαφορετικά από τα προβλήματα της κομματικής μας οργάνωσης.

Υπάρχει στο ΠΑΣΟΚ, συντρόφισσες και σύντροφοι, μια κατηγορία απαντήσεων, όπως διαμορφώθηκε τα δύο προηγούμενα χρόνια που περιλαμβάνει: Τάση για εσωστρέφεια, μια γενικευμένη απόρριψη των πολιτικών μας, αποσπασματικές κριτικές στο κυβερνητικό έργο συντηρητικής ή λαϊκίστικης κατεύθυνσης. Υπάρχει πολυδιάσπαση του λόγου και ενσωμάτωση στις απαιτήσεις του θεάματος. Υπάρχει και η διαδοχολογία.

Πρόκειται όμως, όπως κατανοείτε, για όλα αυτά, τα φαινόμενα, που διατηρούν και αναπαράγουν την κρίση στο ΠΑΣΟΚ. Που αναπαράγουν την πολυγλωσσία και την δυσκολία επικοινωνίας μεταξύ μας. Που αναπαράγουν την ενασχόληση με τη διαδικασία και όχι με την ουσία της πολιτικής. Που μεταθέτουν και εδώ, όπως και στα κομματικά θέματα που είπα προηγουμένως, τη λύση των προβλημάτων για το μέλλον.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, όπως και εσείς τονίζετε στις εισηγήσεις σας, υπάρχει και μια άλλη κατηγορία απαντήσεων, που περιλαμβάνει αμήχανες στάσεις, παθητικοποίηση, τετριμένες διαπιστώσεις, καταγραφή και πλήρη αδυναμία απάντησης.

Αλλά και τις δύο αυτές απαντήσεις, συντρόφισσες και σύντροφοι, εσείς οι ίδιοι λέτε ότι τις απορρίπτετε, τις καταγγέλετε. Προτείνετε μια τρίτη κατηγορία απαντήσεων, που περιλαμβάνει την συλλογική, συντεταγμένη, πολιτική προσπάθεια του ΠΑΣΟΚ για θετική συμβολή στην αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Μια προσπάθεια, που απορρίπτει τις δύο προηγούμενες λογικές, γιατί πιστεύει, ότι, μέσα από την προώθηση της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ, υπάρχουν λύσεις. Βέβαια, δύσκολες λύσεις, πολυεπίπεδες λύσεις. Το ΠΑΣΟΚ έχει ανάγκη θετικών προτάσεων εδώ και τώρα και όχι παραπομπή των προβλημάτων για επίλυση στο μέλλον. Και γι' αυτό - όπως σας είπα και στα κομματικά θέματα - η απάντηση δεν μπορεί να είναι και για τα θέματα της κοινωνίας, παρά **στροφή ξανά στην πολιτική**, σε όλα τα επίπεδα.

Να γιατί, συντρόφισσες και σύντροφοι, οι προτάσεις για τη λειτουργία του ΠΑΣΟΚ αποτελούν μέρος της εθνικής στρατηγικής, που στοχεύει στην αντιμετώπιση της κρίσης της πολιτικής.

Οι απαντήσεις μας πρέπει να προωθούν:

Πρώτον, στο **πολιτικό επίπεδο**: Εδώ χρειαζόμαστε μέτρα πολιτικής για την υπέρβαση της κρίσης, την διεύρυνση της δημοκρατίας, την λειτουργία των νέων θεσμών, συνταγματική αναθεώρηση, ανασυγκρότηση του κεντρικού πολιτικού συστήματος κλπ.

Δεύτερον, προτείνουμε στο **κοινωνικό επίπεδο**: Συμβολή στην ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, κατοχύρωση δικαιωμάτων, προστασία από τις αυθαιρεσίες των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, προστασία των καταναλωτών.

Τρίτον, προτείνεται στο **ιδεολογικό επίπεδο**: Αντιπαράθεση στην συκοφάντηση της πολιτικής, αντιπαράθεση στον ισοπεδωτισμό, στο συντηρητισμό και τον νεοφιλελευθερισμό, αλλά και τον λαϊκισμό.

Τέλος, στο **οργανωτικό επίπεδο**, συντρόφισσες και σύντροφοι, προτείνουμε μέσα από τις αποφάσεις της Συνδιάσκεψης, που εντάσσονται οργανικά στην στρατηγική του ΠΑΣΟΚ, να βρούμε τις λύσεις που χρειαζόμαστε για τα οργανικά μας προβλήματα. Όστε συνολικά να μπορέσουμε, με αφετηρία αυτή την Συνδιάσκεψη, να κινηθούμε σε μια νέα βάση, με νέα προοπτική επιτυχίας, για το συμφέρον του ελληνικού λαού.

4. Ποιές είναι, όμως συντρόφισσες και σύντροφοι, **οι κατευθύνσεις** αυτών των αλλαγών που προτείνουμε; Προτείνουμε αλλαγές στην οργανωτική μας πολιτική: Να αντιστοιχίσουμε την οργανωτική πολιτική στην στρατηγική πολιτική, στην οποία διεξοδικά αναφέρθηκε προηγουμένως και ο Πρόεδρος, αλλά και στις κοινωνικές δυνάμεις που μας αφορούν.

Προτείνεται η αποτελεσματικότερη πολιτική λειτουργία του ΠΑΣΟΚ, σε συνδυασμό με τη διεύρυνση της εσωκομματικής δημοκρατίας. Προτείνεται η παραγωγή της πολιτικής σε όλα τα επίπεδα. Θέλουμε ένα Κόμμα που δρα πολιτικά, αλλά και ένα Κόμμα προγραμματικού χαρακτήρα. Ένα Κόμμα, που παράγει πολιτική, που εξειδικεύει στρατηγικές, που είναι σε θέση, τόσο κεντρικά, όσο περιφερειακά, να απαντήσει στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.

Προτείνεται η αποκέντρωση εξουσιών, η μείωση του χάσματος κορυφής και βάσης, η ενίσχυση των περιφερειακών οργάνων. Προτείνεται η αύξηση της αρμοδιότητας, των εξουσιών των μελών και των οργάνων. Σύνδεση της Οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ με τις πολιτικές που προωθούνται. Έχουμε ανάγκη να προωθήσουμε πολιτικές, που παράγει με συγκεκριμένες δημοκρατικές διαδικασίες το ΠΑΣΟΚ. Γιατί τότε

τις κατανοούμε ως πολιτικές ΠΑΣΟΚ και είναι υποχρεωμένοι όλοι να τις υλοποιήσουν, είτε είναι στην Κυβέρνηση, είτε στο Κόμμα, είτε στην κοινωνία. Αυτές είναι οι κατευθύνσεις, που πρέπει να προωθήσουμε σύντροφοι, μέσα από τις αλλαγές των διαδικασιών που σκοπεύουμε.

Τότε έχουμε την δυνατότητα αξιολόγησης και ελέγχου από το ΠΑΣΟΚ, της εφαρμογής των πολιτικών που προωθούμε, ενισχύοντας και τον ρόλο και την λειτουργία του ίδιου του πολιτικού μας φορέα, για αυτές τις πολιτικές, που ο ίδιος παράγει και ο ίδιος μπορεί να εγυηθεί για την επιτυχία τους.

Οι αλλαγές, συντρόφισσες και σύντροφοι, που συζητούμε, αφορούν και προωθούνται σε τέσσερα επίπεδα:

Στο **κεντρικό επίπεδο**, προωθείται και προτείνεται η αναβάθμιση της λειτουργίας της Κ.Ε., μέσα από την συγκρότησή της σε σταθερές ομάδες παραγωγής πολιτικής. Η Κ.Ο. εντάσσεται στην παραγωγή πολιτικής, τόσο κεντρικά, όσο και περιφερειακά.

Σε **περιφερειακό επίπεδο**, συγκροτούνται νέα όργανα προγραμματισμού και παραγωγής πολιτικής. Στο νομαρχιακό επίπεδο, αναβαθμίζουμε πολιτικά την δυνατότητα παρέμβασης των Οργανώσεων. Και σε τοπικό επίπεδο, δίνουμε δυνατότητα, αρμοδιότητες και εξουσίες στις Οργανώσεις και τα μέλη. Αυτές είναι οι κατευθύνσεις των προτάσεων.

Όλα αυτά, γιατί γίνονται, συντρόφισσες και σύντροφοι; Διότι την οργανωτική μας πολιτική, είναι ανάγκη να την αντιστοιχίσουμε και στην πολιτική μας στρατηγική, δηλαδή στην εθνική στρατηγική, αλλά και στην κοινωνική μας αναφορά σε εκείνες τις κοινωνικές ομάδες, οι οποίες πιστεύουμε ότι εκφράζονται πολιτικά και ιδεολογικά από το ΠΑΣΟΚ.

Χρειαζόμαστε γι' αυτό τον λόγο μια Οργάνωση, για την αναπαγωγή και την στήριξη της σοσιαλιστικής πολιτικής οργάνωσης, με μεγάλη κοινωνική βάση, αντίστοιχης με την μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία και ταυτόχρονα προσανατολισμένη οργάνωση, που δρα πολιτικά και παρεμβαίνει πολιτικά.

Γι' αυτό σύντροφοι, πρέπει μέσα από τις απαντήσεις, που θα δώσουμε σήμερα και αύριο εδώ, να αποφασίσουμε, εφ' όσον θέλουμε μια ανοιχτή στην κοινωνία και στους πολίτες, δημοκρατική οργάνωση, αλληλοεπηρεαζόμενη από την κοινωνία και τους πολίτες, τότε πρέπει να απορρίψουμε όλες τις άλλες μορφές, Κόμματος- στελεχών, Κόμματος- οργανωμένων μηχανισμών, Κόμματος- διαχείρισης.

Οι αλλαγές αυτές, που είπα προηγουμένως σύντροφοι, περιγράφουν μια οργάνωση όχι πολύ μακριά από την σημερινή, όσον αφορά την δομή της. Περιγράφουν όμως μια οργάνωση διαφορετική, όσον αφορά την λειτουργία της. Τα βασικά στοιχεία αυτής της διαφορετικής λειτουργίας ποιά είναι;

Είναι ότι το ΠΑΣΟΚ γίνεται πλέον, μέσα από τις αποφάσεις μας, χώρος παραγωγής πολιτικής, προγραμματικό Κόμμα παραγωγής πολιτικής, Κόμμα παράλληλα πολιτικής λειτουργίας και δράσης. Ζητούμε την οριοθέτηση του χώρου και των Τομέων ευθύνης των Τοπικών και των Νομαρχιακών Οργανώσεων και την αποκέντρωση αυτής της ευθύνης.

Ζητούμε την αποφασιστική ενίσχυση των δημοκρατικών λειτουργιών σε όλη την κλίμακα της Οργάνωσης.

Ζητούμε αντιμετώπιση, σ' αυτό το πλαίσιο, όλων των κέντρων παράλληλης εξουσίας και ένταξη όλων των διαδικασιών κομματικών αποφάσεων στην κομματική λειτουργία και ζητούμε την αποφασιστική ενίσχυση των δημοκρατικών λειτουργιών σε όλη την κλίμακα της Οργάνωσης.

Τέλος, την ενίσχυση της λειτουργίας και του ρόλου των θεσμικών οργάνων του Κινήματος, για την αποτελεσματική στήριξη της πολιτικής μας στρατηγικής.

5. Συντρόφισσες και σύντροφοι, ένα άλλο σημείο, στο οποίο πρέπει να απαντήσουμε μέσα από τις σημερινές μας διαδικασίες, είναι τι είδους ΠΑΣΟΚ θέλουμε. Και προκύπτει, αβίαστα όπως είπα και προηγουμένως, - έχει ωριμάσει η συνείδηση μέσα στο ΠΑΣΟΚ, όσον αφορά τον χαρακτήρα και την φυσιογνωμία του-, ότι δεν μπορούμε να θέλουμε ούτε εκλογικό μηχανισμό, ούτε Κόμμα στελεχών, ούτε Κόμμα διαχειριστικό της παρακμής, ούτε Κόμμα ισορροπιών.

Απεναντίας, θέλουμε ένα Κόμμα ανοιχτό στην κοινωνία, χωρίς αδιέξοδες μορφές διαμεσολάβησης. Θέλουμε ένα Κόμμα παρεμβατικό στην κοινωνία και στους αγώνες της. Πρέπει να προωθήσουμε όρους δημιουργίας ενός Κόμματος με πολιτική αυτονομία. Θέλουμε ένα Κόμμα ευρύτατης λαϊκής συμμετοχής. Θέλουμε ένα Κόμμα φιλολαϊκό, με μία λέξη θέλουμε να δημιουργήσουμε όρους, που θα βοηθήσουν να συγκροτήσουμε το μεγάλο λαϊκό ΠΑΣΟΚ, αναβαθμισμένο, ενωμένο και δυνατό.

Το ΠΑΣΟΚ, που θα οδηγήσει και πάλι σε νέες νίκες το λαϊκό Κίνη-

μα, την μεγάλη λαϊκή και κοινωνική πλειοψηφία. Να γιατί, θέλουμε ένα Κόμμα δημοκρατικό θεσμό παραγωγής πολιτικής. Οι αλλαγές, που προτείνετε, συντρόφισσες και σύντροφοι, οδηγούν προς αυτή την προοπτική.

Γιατί από την μια μεριά, διασφαλίζουν την αποκέντρωση των πολιτικών.

Δεύτερον, αντιστοιχούν τις πολιτικές ΠΑΣΟΚ με δομές της κοινωνίας και της Οργάνωσης σε όλους τους τομείς, στους θεσμούς, στην Αυτοδιοίκηση, στην παραγωγή, στον πρωτογενή, στον δευτερογενή, στον τριτογενή τομέα.

Τρίτον, απαντούν οι αλλαγές που προτείνετε, στο αίτημα της βάσης για διεύρυνση των δικαιωμάτων της.

Τέταρτον, εξασφαλίζουν την πλήρη στήριξη από το ΠΑΣΟΚ της κυβερνητικής προσπάθειας, διότι είναι πολιτικές της κυβέρνησης, που είναι πράγματι ευρύτατα αποδεκτές σε όλο το ΠΑΣΟΚ και έτσι διαμορφώνονται στη νέα περίοδο όροι εγγύησης και ενότητας από όλους μας. Φυσικά, θα προχωρήσουμε με αυτά που θα συμφωνήσουμε εδώ μέσα.

Σύντροφοι, στο θέμα της ενότητας και της προοπτικής του ΠΑΣΟΚ, δεν χρειάζεται να πω πολλά πλέον εγώ. Ο Πρόεδρος με την παρέμβασή του ήταν πολύ συγκεκριμένος. Η ανταπόκριση από την δική σας μεριά ήταν εντυπωσιακή. Επιτρέψτε μου, να κάνω μόνο μία διαπίστωση: Ελπίζω όλοι μας να το έχουμε αντιληφθεί. Η ενότητα είναι δομικό στοιχείο της ιστορίας και της εξέλιξης του ΠΑΣΟΚ. Έχει επιβληθεί από την λαϊκή βάση. Η πολιτική ενότητα του ΠΑΣΟΚ αντανακλά την πολιτική ενότητα της δημοκρατικής παράταξης, στην οποία είχε μια μεγάλη ιστορική συμβολή ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Να γιατί, αυτή η ενότητα συνδέεται και με την ενότητα του κοινωνικοοικονομικού πλειοψηφικού ρεύματος που εκφράζουμε και συγχρόνως, αυτή η ενότητα απαιτεί αντίστοιχες πολιτικές από το ΠΑΣΟΚ. Προοδευτικές πολιτικές και όχι συντηρητικές. Πολιτικές για την μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία και όχι πολιτικές που οδηγούν σε κοινωνίες δύο ταχυτήτων ή σε διάρρηξη του κοινωνικού ιστού. Πολιτικές που διατηρούν την ενότητα του κοινωνικοοικονομικού πλειοψηφικού ρεύματος που εκφράζει το ΠΑΣΟΚ.

Για τους λόγους αυτούς, προκύπτει για όλους εμάς **μια νέα δέσμευση για συντεταγμένη πορεία**, στη βάση της ενότητας και της προοπτικής του ΠΑΣΟΚ. Αυτή διασφαλίζεται, αν πετύχουμε, μέσα από τις διαδικασίες της ημερίδας μας, συμφωνία στην πορεία του Κόμματος. Έχουμε δεδομένη τη συμφωνία στις κατευθύνσεις της

εθνικής μας στρατηγικής, έχουμε δεδομένη τη συμφωνία μας στην ιδεολογία μας, στις αρχές του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Να λοιπόν, γιατί το ΠΑΣΟΚ έχει όλες τις προϋποθέσεις, αν σήμερα μέσα από τις διαδικασίες μας συμφωνήσουμε για τους όρους πολιτικής δράσης και λειτουργίας, να δημιουργήσουμε προοπτικές επιτυχίας για το αύριο, το μέλλον, που το έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία.

6. Δεν αρκεί όμως, συντρόφισσες και σύντροφοι, να περιοριστούμε σε συμφωνία επί των προτάσεων, που έχουν στόχο να μεταβάλουν τη δομή, τον τρόπο λειτουργίας, τον τρόπο πολιτικής δράσης και παρέμβασης του ΠΑΣΟΚ στην κοινωνία και τη διαμόρφωση μιας νέας σχέσης με τους πολίτες.

Συζητώντας σε μια Οργανωτική Συνδιάσκεψη, δεν μπορεί να μην έχουμε στα μάτια μας ότι, βγαίνοντας από εδώ το Σάββατο, έχουμε μπροστά μας την ευθύνη να υλοποιήσουμε μια νέα πορεία, που απαιτεί πρωτοβουλίες από το ΠΑΣΟΚ και οι πρωτοβουλίες μας πρέπει να συμφωνήσουμε ότι θα ανταποκριθούν σε αυτά που θα συμφωνήσουμε εδώ μέσα.

Άρα, όπως προτείνει το Εκτελεστικό Γραφείο, θα είναι πρώτα, υλοποίηση των αλλαγών που θα συμφωνήσουμε εδώ μέσα.

Δεύτερον εμείς προτείνουμε, αμέσως μετά την πραγματοποίηση της Συνδιάσκεψης, μια συνολική εξόρμηση του ΠΑΣΟΚ σε όλους τους Νομούς, σε όλες τις κοινωνικές ομάδες, σε όλους τους χώρους. Μην ξεχνάτε, ότι το φθινόπωρο έχουμε δυο χρόνια κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ. Άρα, πρέπει να διασφαλίσουμε τη συνολική κινητοποίηση του ΠΑΣΟΚ σε όλα τα επίπεδα. Να μπορέσουμε να θέσουμε τους νέους όρους πολιτικής λειτουργίας του ΠΑΣΟΚ, ως βάση για τη δουλειά και τη δράση μας.

Χρειάζεται γι' αυτό, συντρόφισσες και σύντροφοι, στήριξη από τη μεριά του ΠΑΣΟΚ, στήριξη σε πολιτικό επίπεδο. Διαπιστώσαμε την μεγάλη επιτυχία που είχαν οι Δημερίδες για τη "Διακυβερνητική Διάσκεψη '96", και η επάναληψή τους σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Συνδέουν άμεσα την πολιτική δράση της Οργάνωσης με το περιεχόμενο συγκεκριμένων πολιτικών. Μετά τη Συνδιάσκεψη, στις αρχές του φθινοπώρου, πρέπει να προωθήσει το ΠΑΣΟΚ «Δημερίδα για την οικονομία και την ανάπτυξη». Το έχουμε ήδη αποφασίσει. Θα είναι στόχος συζήτησης, πώς θα αντιμετωπίσουμε την ανεργία, πώς θα επιταχύνουμε την ανάπτυξη, πώς, μέσα στο '95 και το '96, θα γίνουν ορατοί οι αναπτυξιακοί στόχοι της πολιτικής μας.

Δεύτερον, έχουμε συμφωνήσει να προωθήσουμε τη Μεσογειακή Πολιτική, σε Διημερίδα, η οποία θα γίνει στην Κρήτη το φθινόπωρο, σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωκοινοβουλίου. Γνωρίζετε ότι, η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί Συνδιάσκεψη για τη Μεσογειακή Πολιτική, στη Βαρκελώνη, το Νοέμβριο. Άρα λοιπόν, στο ΠΑΣΟΚ θα δοθεί η δυνατότητα να παρέμβει στο περιεχόμενο και τις κατευθύνσεις της Μεσογειακής Πολιτικής, την οποία προωθούμε εδώ και 20 χρόνια. Ως γνωστόν, έχουμε εμπειρία σε αυτό τον τομέα.

Τρίτον, Βαλκανική Συνδιάσκεψη, μέχρι τέλος της χρονιάς, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Μας δίνει τη δυνατότητα, επίκαιρα, να ασχοληθούμε ως ΠΑΣΟΚ, σε συνεργασία και με τις άλλες δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού στην Ευρώπη, για τις εξελίξεις στη Βαλκανική και να τις επηρεάσουμε με τη δική μας ουσιαστική συμβολή.

Να λοιπόν γιατί, συντρόφισσες και σύντροφοι, θα πρέπει να σκεφτούμε φεύγοντας από εδώ, πέρα από τη συμφωνία που θα πετύχουμε για τις αλλαγές που θα προωθήσουμε, ότι θα πρέπει να κατευθύνουμε την προσπάθειά μας σε μια σειρά από πολιτικές πρωτοβουλίες. Αυτές θα δώσουν ξανά συγκεκριμένη έκφραση σε όσα εμείς θα συμφωνήσουμε εδώ μέσα, ότι θα αποτελέσουν, - από αύριο ή μεθαύριο, - νέο συστατικό στοιχείο της πολιτικής λειτουργίας του ΠΑΣΟΚ.

Αυτά, συντρόφισσες και σύντροφοι, ήταν τα βασικά μηνύματα, ήταν οι βασικοί άξονες των προτάσεων, των θέσεων, των προβληματισμών, που καταθέσατε. Συμπυκνωμένα βέβαια, όσο είναι ανάγκη για να ανοίξει αυτός ο διάλογος. Υπήρξε όμως μια σηματοδότηση από τη μεριά του Εκτελεστικού Γραφείου και της Κεντρικής Επιτροπής, ποιά είναι εκείνα τα σημεία των αλλαγών, που εμείς τα θεωρούμε ως σημαντικά και ότι έχουν προτεραιότητα.

Και εδώ, επιτρέψτε μου να σας πω, κάτι που σας ενδιαφέρει: Διαπιστώσαμε, ότι οι ίδιες προτάσεις αλλαγών, που έχουν μια πλειοψηφική εμβέλεια και απήχηση στις Οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ, ήταν οι ίδιες προτάσεις, που και στην Κεντρική Επιτροπή κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση.

Άρα λοιπόν, έχοντας πλέον και μια συνοπτική γνώση του περιεχομένου των προτάσεων, που από όλες τις Οργανώσεις ήρθαν, μπορεί πλέον το Προεδρείο να ανοίξει το διάλογο με τις τοποθετήσεις των Νομαρχιακών και Τομεακών Επιτροπών, των στελεχών της Κεντρικής Επιτροπής, έτσι ώστε μέσα από τις προσωπικές συμβολές πλέον, να προχωρήσουμε σε μια ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας. Ευχαριστώ.

- ΕΙΣΗΓΗΣΗ Ε.Γ. -

• ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ.

• ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε. ΚΑΙ ΤΗΣ Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1995.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ.

1. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ.
2. Η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ.

B. Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ.

1. Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ.
2. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ.
3. ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΘΗ ΜΑΣ.
4. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ '89-'93.
5. Ο ΟΚΤΩΒΡΗΣ ΤΟΥ '93. ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΑ.
- ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ 20 ΜΗΝΕΣ.
6. Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Γ. ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ - ΤΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ. ΟΙ ΝΕΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.

1. Ο ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ.
2. ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.
3. ΤΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.
4. ΟΙ ΝΕΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.

Δ. Η ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ - Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ.

1. Η ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ.
2. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ.
3. Η ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Ε. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ.

1. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΑΣ.
2. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

ΣΤ. ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ.

1. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΧΩΡΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥΣ.
2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΕ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.
3. ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.
4. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥΣ.

Ζ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ.

Α. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ.

1. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ.

Η πραγματοποίηση της Συνδιάσκεψης αποφασίστηκε ομόφωνα στο τελευταίο Συνέδριό μας. Το σκεπτικό της απόφασης περιείχε την διαπίστωση, πως υπάρχει μεγάλη ανάγκη μπροστά στα νέα διεθνή κοινωνικά και πολιτικά δεδομένα, να συζητήσουμε για τη φυσιογνωμία, τη λειτουργία και την προοπτική του ΠΑΣΟΚ.

Ο διάλογος ξεκίνησε με αρκετή καθυστέρηση. Οι λόγοι ήταν:

- α) οι πολλές εκλογικές αναμετρήσεις
- β) τα σημαντικά πολιτικά γεγονότα
- γ) η μη έγκαιρη συμφωνία για το ακριβές περιεχόμενο της Συνδιάσκεψης
- δ) η σχετική αδράνεια του κομματικού οργανισμού

Η Κ.Ε. με ομάδα δουλειάς που συγκρότησε, ξεκίνησε τις πρώτες επεξεργασίες των προτάσεων της από το Δεκέμβριο του '94.

Η κοινή σύνοδος της Κ.Ε. και της Κ.Ο., που έδωσε και το πλαίσιο διαλόγου για τη Συνδιάσκεψη, ήταν μία σημαντική στιγμή για την κομματική ανασυγκρότηση και σηματοδότησε το τυπικό ξεκίνημά της.

Βέβαια, πολλά στελέχη και οργανώσεις δούλεψαν και διατύπωσαν ουσιαστικές προτάσεις.

Ο διάλογος σε αρκετές περιπτώσεις ήταν ικανοποιητικός, όμως δεν έφθασε στα επιθυμητά επίπεδα, ιδιαίτερα στα ποιοτικά του χαρακτηριστικά.

Σ' αυτό συνέβαλε η αδυναμία των συλλογικών οργάνων να αναδείξουν τη Συνδιάσκεψη στο επίπεδο των αρχικών σχεδιασμών. Συνέβαλε όμως και η μονομερής προβολή, που υπήρξε αυτή την περίοδο, των αδυναμιών του ΠΑΣΟΚ και της Κυβέρνησης. Μια πρακτική, που αποδυνάμωνε τις θετικές πλευρές τους και φυσικά υποβάθμιζε τις σημαντικές προτάσεις, που πολλά στελέχη και οργανώσεις πρότειναν.

2. Η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ.

Με τα σημερινά δεδομένα, η Συνδιάσκεψη μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα στην κομματική και πολιτική μας πορεία και συνέχεια. Μπορεί να:

- α) Αναδείξει τις αδυναμίες του Κινήματος και τα αίτια που τις παράγουν.
Διασφαλίζει την ενωτική και νικηφόρα συνέχειά μας.
Δώσει απαντήσεις με τις ευρύτερες συμφωνίες για τα οργανωτικά και καθημερινά λειτουργικά προβλήματα του Κινήματος.
Προτείνει ένα ΠΑΣΟΚ ικανό να διαμορφώνει συντεταγμένα και χωρίς αποκλεισμούς, πολιτικές και προγραμματικές συμφωνίες που διατρέχουν και αλληλοτροφοδοτούν κοινωνικά ρεύματα πλειοψηφίας.
Δημιουργήσουμε τους όρους του μεγάλου, δημοκρατικού, πλειοψηφικού ΠΑΣΟΚ, που είναι ικανό να κυβερνά και να οδηγεί την χώρα στον Ευρωπαϊκό της δρόμο με ασφάλεια και ευημερία.
- β) Αναδείξει τον θεσμικό, συλλογικό και αυτόνομο χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ. Καταδείξει τον αναντικατάστατο και δημιουργικό ρόλο των κομμάτων στη σύγχρονη πολυκομματική κοινοβουλευτική μας δημοκρατία.
Προβάλλει τη νέα του φυσιογνωμία, τη δομή, τη σχέση του με την κοινωνία, τους φορείς και τους πολίτες.
Αναδείξει ως κυρίαρχη, την αναγκαιότητα του συνεχούς εκσυγχρονισμού και της ανανέωσής του.
Συμβάλει στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πολιτικού οργανισμού, με ιδεολογική και πολιτική επάρκεια, συνεχή κοινωνική και πολιτική δράση.
Συμβάλει στην ανάδειξη του Ευρωπαϊκού του προσανατολισμού και στην προώθηση των αρχών του δημοκρατικού σοσιαλισμού.
- γ) Στείλει ένα ελπιδοφόρο μήνυμα για τη συνέχεια και την προοπτική μας.
Τονίσει πως υπάρχουμε για να υπηρετούμε τα μεγάλα εθνικά και λαϊκά συμφέροντα.

Β. Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ.

1. Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ - ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΘΗ ΜΑΣ.

Στις 3 του Σεπτεμβρίου του '74 πήραμε τη μεγάλη απόφαση. Η ελευθερία, η ανεξαρτησία, η δημοκρατία, η κοινωνική δικαιοσύνη, ήταν οι αξίες και οι στόχοι μας. Ο αγώνας για την κατάκτηση, η πίστη για την κατοχύρωσή τους και η ελπίδα για μία νέα Ελλάδα, μας ενέπνευσαν, μας ένωσαν, μας οδήγησαν. Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν ο σηματοδότης αυτής της αφετηρίας.

Η συντριπτική πλειοψηφία του λαού ταύτιστηκε με το όραμά μας.

Μέσα από τη στρατηγική της **εθνικής λαϊκής ενότητας** και της **ανοιχτής πολιτικής και δημοκρατικής δράσης**, συγκροτήσαμε την πιο πλατιά λαϊκή συμμαχία με πατριωτικό, προοδευτικό περιεχόμενο.

Η 5η Σύνοδος της Κ.Ε. έδωσε το τελικό οργανωτικό σχήμα ενός κόμματος με πολύπλευρες δράσεις και δυναμικές μαζικές πρωτοβουλίες. Η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία γρήγορα μετασχηματίστηκε σε πολιτική δύναμη της αλλαγής. Ο Οκτώβρης του 1981 ήταν η κορύφωση αυτής της πορείας.

Το 1981 το ΠΑΣΟΚ ξεκίνησε μία πορεία αλλαγών και δημιουργίας.

2. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ.

Τα αγωνιστικά κινήματα της εθνικής αντίστασης, του 114 και του αντιδικτατορικού αγώνα, μπολιάστηκαν με το ριζοσπαστικό πολιτικό και κοινωνικό ρεύμα της μεταπολίτευσης. Η πλατιά κοινωνική και πολιτική συμμαχία της εθνικής λαϊκής ενότητας, στήριξε με αποφασιστικότητα τις μεγάλες εθνικές μας επιλογές, τις κρίσιμες κοινωνικές και θεσμικές τομές. Η λαϊκή υποστήριξη μετεξελίχθηκε σε κοινωνική συμφωνία και συναίνεση. Η αδιαμόρφωτη πολιτική αποδοχή σε σχέση αλληλεγγύης. Η περίοδος '89-'93 έδειξε ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ήταν στιγμιαίο δημιούργημα. Ο Οκτώβρης του '93 επιβεβαίωσε την αδιάρρηκτη σχέση του με τις δυνάμεις της προόδου και του εκσυγχρονισμού.

Στα 20 χρόνια της μεταπολιτευτικής μας Δημοκρατίας, το ΠΑΣΟΚ αναδείχθηκε στην πιο αντιπροσωπευτική δύναμή της, με μεγάλη προσφορά και έργο.

3. ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΘΗ ΜΑΣ.

Το ΠΑΣΟΚ όμως ταυτόχρονα, ζώντας σ' όλη του την πορεία την αντίφαση ανάμεσα στην έκφραση του οργανωμένου συνόλου και εκείνη των εξωθεσμικών πόλων εξουσίας, δεν μπόρεσε να κατακτήσει έναν ενιαίο βηματισμό στα διάφορα επίπεδα λειτουργίας και δράσης του, ιδιαίτερα ως κυβερνητικό κόμμα.

Η ανάληψη της Κυβερνητικής ευθύνης την περίοδο '81-'89, γεγονός - σταθμός στην πολιτική ιστορία της χώρας, πολλαπλασίασε τις αδυναμίες του. Παρά το πλούσιο και σημαντικό κυβερνητικό έργο, το ΠΑΣΟΚ δεν μπόρεσε να κατακτήσει, σε πολλές περιπτώσεις, ενιαίο βηματισμό. Η αναζήτηση οριοθετικών γραμμών ανάμεσα στο «επιθυμητό» και το «εφικτό», το «κομματικό» και «κυβερνητικό», το «κρατικό» και «κοινωνικό», διαμόρφωνε ασύμβατες τροχιές και διαφορετικούς στόχους στις πολλαπλές εκφράσεις του ΠΑΣΟΚ.

Συνέπειες ευδιάκριτες:

- υποστολή των ιδεολογικών και πολιτικών χαρακτηριστικών του ΠΑΣΟΚ, υποχώρηση της ιδεολογικής ηγεμονίας στην κοινωνία
- υποβάθμιση των συλλογικών λειτουργιών
- χαλαρή έως ανύπαρκτη σχέση επικοινωνίας των «κεντρικών» με τα περιφερειακά όργανα, του Κινήματος με την κοινωνική δυναμική.

Σημαντικό στοιχείο της περιόδου αυτής ήταν η διακήρυξη διαχωρισμού κόμματος - Κυβέρνησης, που οδήγησε στην υποβάθμιση του Κινήματος την πιο κρίσιμη περίοδο της οκτάχρονης Κυβερνητικής θητείας. Το γεγονός αυτό ανέδειξε με έντονα χαρακτηριστικά δύο προβλήματα:

α. Οι φορείς άσκησης της εξουσίας και της πολιτικής ήταν ο καθένας χωριστά ορατός στο πεδίο της «εκχωρημένης αρμοδιότητάς» του. Δεν ήταν όμως ορατή η συλλογική προσπάθεια.

β. Η ηγεσία, εκφράζοντας την αντίφαση που προαναφέρθηκε, ήταν

συγκεντρωτική και «αυταρχική» στις «δύσκολες στιγμές». Δεν χειραφετούσε τα στελέχη και τις Οργανώσεις. Οι όποιες πρωτοβουλίες της, σηματοδοτούσαν «ισορροπίες στο κατώτερο ποιοτικό επίπεδο» τις περισσότερες φορές.

4. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1989-1993.

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, οι διεθνείς εξελίξεις, αλλά και αυτές στον περιβάλλοντα χώρο μας, είχαν άμεσες επιπτώσεις, τόσο στις σχέσεις της χώρας με το διεθνές περιβάλλον, όσο και στην εσωτερική της πορεία.

Η χώρα είχε την ατυχία να μπει στο πεδίο των μεγάλων αλλαγών με μία συντηρητική Κυβέρνηση, που τη διέκρινε η έλλειψη οράματος, στρατηγικής και στοιχειώδους διορατικότητας. Μία Κυβέρνηση, της οποίας βασική επιλογή ήταν η ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής, η συκοφάντηση και οι διώξεις των πολιτικών της αντιπάλων. Η περίοδος '89-'93 με τις ετερόκλητες συμμαχίες που διαμορφώθηκαν, χρωμάτισε με τα πιο μελανά χρώματα την πολιτική ζωή της χώρας. Δημιούργησε ανακατατάξεις και ανατροπές, που στοίχισαν στο έθνος, στην οικονομία, στους πολίτες, στη χώρα.

Τα στοιχεία αυτά, μαζί με τον ιδιότυπο αυταρχισμό, τη διχαστική συμπεριφορά και τη διαχειριστική της ανεπάρκεια, αφαίρεσαν από τη χώρα τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που δημιουργήθηκαν. Την περιέπλεξαν στα αδιέξοδα της εξωτερικής πολιτικής της. Τη βύθισαν σε οξύτατη οικονομική κρίση.

Ο πολιτικός διωγμός του ΠΑ.ΣΟ.Κ. την περίοδο 1989 - 1993, που είχε ως στόχους την ηθική και πολιτική εξόντωση του Ανδρέα Παπανδρέου και χιλιάδων στελεχών του, και την ουσιαστική διάλυσή του, απέτυχε. Το ΠΑΣΟΚ απέκτησε και πάλι την αυτοπεποίθηση και τη δυναμική του. Κέρδισε την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού.

Τα χιλιάδες στελέχη και μέλη του ΠΑΣΟΚ, οι οργανώσεις του, σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες, στήριξαν το Κίνημα, στήριξαν την ιστορία της δημοκρατικής παράταξης, τις μεγάλες της κατακτήσεις, την ενότητα και το μέλλον της.

Ο Οκτώβρης '93 και η νίκη της νέας πλειοψηφίας άνοιξε μια νέα σελίδα συμμετοχής του ΠΑΣΟΚ στις διεργασίες που συντελούνται στη χώρα μας και στην Ευρώπη.

Με τη διεξαγωγή του 3ου Συνεδρίου, το ΠΑΣΟΚ ανέδειξε τη συλλογική θεσμική του λειτουργία. Ανανέωσε τα κεντρικά του όργανα. Τα μέλη και τα στελέχη του συμφώνησαν στα βασικά στοιχεία της πολιτικής τους στρατηγικής. Όμως το ΠΑΣΟΚ βγήκε με έντονες εσωκομματικές αντιπαραθέσεις και με προβλήματα στη δημόσια εικόνα του.

Η διεύρυνση των εσωτερικών αντιπαραθέσεων, που πολλές φορές είχαν και έντονα προσωπικά χαρακτηριστικά, αναδεικνύουν τους στόχους της κομματικής ανασύνθεσης και της πολιτικής ενότητας ως κυρίαρχους.

5. Ο ΟΚΤΩΒΡΗΣ ΤΟΥ '93 ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΑ. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ 20 ΜΗΝΕΣ.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου και το ΠΑΣΟΚ στη νέα κυβερνητική περίοδο, μέσα στη δίνη των ανοκτών Εθνικών Θεμάτων και των κοινωνικοοικονομικών εντάσεων και με αδύναμο το εσωτερικό μέτωπο λόγω της οικονομικής κρίσης, έθεσαν ως άμεσους βασικούς στόχους:

- α) Στο Εθνικό μέτωπο:
- Τη διαμόρφωση όρων εθνικής ομοψυχίας και ενίσχυσης της εθνικής αυτοπεποίθησης.
 - Τη διαμόρφωση νέων αφετηριών στους διεθνείς Οργανισμούς για την επανατοποθέτηση των εθνικών θεμάτων.
 - Την προώθηση θετικών λύσεων για τη χώρα στα μεγάλα προβλήματα.
- β) Στον κοινωνικοοικονομικό χώρο:
- Την εξυγίανση και σταθεροποίηση της Εθνικής Οικονομίας.
 - Τη διατήρηση του εισοδήματος των εργαζομένων και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος οικονομικής σταθερότητας και αξιοπιστίας.
- γ) Στο θεσμικό επίπεδο:
- Την άμεση εκκίνηση μιας σειράς αλλαγών, σε κρίσιμους τομείς οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους.

Επρόκειτο στην ουσία για μία δύσκολη, αλλά και γόνιμη κυβερνητική περίοδο, στην οποία το ΠΑΣΟΚ όφειλε επίσης να ανταποκριθεί σε δύο

κρίσιμες εκλογικές αναμετρήσεις, στην Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Βέβαια, το κυβερνητικό έργο έχει και καθυστερήσεις και ταλαντεύσεις. Οι μεγάλες λαϊκές προσδοκίες φαίνεται να μην καλύπτονται.

Η κυβέρνηση, σε μία περίοδο έντονης αμφισβήτησης της πολιτικής και των πολιτικών, δεν παρουσίασε τον καλύτερό της εαυτό. Δεν πρόβαλε το συλλογικό θετικό της έργο, τμήματα του οποίου για πρώτη φορά επικροτήθηκαν και από διεθνείς οργανισμούς.

6. Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας διασφάλισε την κοινωνική και πολιτική σταθερότητα, που έχει ανάγκη ο τόπος και επιθυμούσε η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού και των κοινωνικών φορέων. Κατέγραψε την υπευθυνότητα του ΠΑΣΟΚ στις κρίσιμες επιλογές και ταυτόχρονα αποκάλυψε τον μικροκομματικό και ανεύθυνο χαρακτήρα της τακτικής της Ν.Δ.

Οι προτεραιότητές μας στις εθνικές, θεσμικές και αναπτυξιακές πλευρές της πολιτικής μας μπορούν να υλοποιηθούν τώρα.

Η Βουλή και η Κυβέρνηση έχουν όλα τα περιθώρια να αναπτύξουν πρωτοβουλίες στα εθνικά θέματα. Τα θετικά αποτελέσματα των δύσκολων επιλογών μας δημιουργούν ελπίδες για δίκαιες λύσεις και απεμπλοκή της χώρας από αμυντικές διπλωματικές κινήσεις, επώδυνες, αλλά αναγκαίες στην πρώτη περίοδο.

Η Διακυβερνητική του '96 είναι μία κρίσιμη διαδικασία για την προώθηση των ευρωπαϊκών μας στόχων. Είναι ένας σημαντικός σταθμός στην πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Είναι επίσης σημαντική διαδικασία, γιατί θα επηρεάσει και το πλαίσιο εξέλιξης των εθνικών μας θεμάτων και την κατεύθυνση των κοινωνικών και οικονομικών επιλογών σε ένα βαθμό.

– Στην οικονομία, το μικρό θαύμα της εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού το '94 και η βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών, δημιουργούν την αισιοδοξία για τη συνέχεια. Η σταθεροποίηση και η εξυγίανση της εθνικής οικονομίας είναι αμετάθετος πολιτικά και χρονικά στόχος. Όμως τα εισοδήματα των εργαζομένων και των συνταξιούχων είναι σε οριακό επίπεδο, όταν δεν έχουν περάσει τη γραμμή της φτώχειας.

- Η ανεργία, ιδιαίτερα των νέων, είναι ηθικά και κοινωνικά ανεπίτρεπτη και πολιτικά επικίνδυνη.
- Σημαντικά κοινωνικά στρώματα, όπως οι αγρότες και οι μικρομεσαίοι, αντιμετωπίζουν την παραγωγική τους συρρίκνωση και έντονες επαγγελματικές αβεβαιότητες. Η αλλαγή των όρων οργάνωσης της παγκόσμιας οικονομίας, η απελευθέρωση του εμπορίου, μαζί με τις αναθεωρήσεις πολλών πολιτικών της Ε.Ε., βρίσκει ανέτοιμα μεγάλα τμήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Το πρόγραμμα σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας με εκείνη των χωρών μελών της Ε.Ε., οι αναγκαίοι εκσυγχρονισμοί της, που θα την καταστήσουν παραγωγική και ανταγωνιστική, η αναγκαιότητα βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πλατιών λαϊκών στρωμάτων και ταυτόχρονα η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, είναι ένα πλέγμα επιλογών δύσκολων και μερικές φορές αντιφατικών.

Εμείς όμως, είμαστε υποχρεωμένοι να τις πραγματοποιήσουμε στα όρια της τετραετίας. Στα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών θα κριθούμε από τους πολίτες κύρια.

Στο πεδίο των θεσμικών αλλαγών, η πολιτική μας αποκτά μία κρίσιμη παράμετρο. Το 1995 καλούμαστε να κατοχυρώσουμε την περιφερειακή αποκέντρωση και να θωρακίσουμε το δημοκρατικό πολιτικό μας σύστημα.

- Ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών.
- Η εφαρμογή του «Πόθεν Έσχες».
- Η χρηματοδότηση των κομμάτων και των πολιτικών.
- Τα Μ.Μ.Ε. και η διαπλοκή τους με τα ισχυρά οικονομικά συμφέροντα.
- Η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στις περιφέρειες και τους νομούς και
- Ο δημοκρατικός εκσυγχρονισμός του κεντρικού πολιτικού συστήματος, αποτελούν το ζωτικό πεδίο των μεγάλων θεσμικών αλλαγών.

Η στήριξη και ενδυνάμωση της σύγχρονης Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, η αξιοπιστία της πολιτικής και των πολιτικών, η σταθερή κοινωνική και πολιτική μας διαδρομή, διασφαλίζεται σε σημαντικό βαθμό από τη διαφάνεια στη συγκρότηση και τη λειτουργία των ισχυρών αυτών πόλων της εξουσίας στη χώρα μας.

Η συγκρότηση του Συμβουλίου του Ελληνισμού και η συνεχής ενημέ-

ρωση και ενεργοποίηση της Ομογένειας.

Στην ουσία πρόκειται για στόχους πανεθνικού χαρακτήρα, που συναντούν την ευρύτατη κοινωνική συναίνεση. Οι πολιτικοί σχηματισμοί της χώρας οφείλουν να διαμορφώσουν ένα minimum συμφωνίας.

Η κορυφαία πρόταση του Ανδρέα Παπανδρέου και του ΠΑΣΟΚ για συνταγματική μεταρρύθμιση εκφράζει τη θέληση για την κατοχύρωση και ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτικού μας συστήματος. Απελευθερώνει δημιουργικά τις δυνάμεις της χώρας.

Οι υψηλοί αυτοί στόχοι επιβάλλουν τη συγκρότηση ενός νέου ΠΑΣΟΚ, τη διαμόρφωση όρων για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της κυβέρνησης, την εμπέδωση κλίματος κοινωνικής και πολιτικής σταθερότητας.

Γ. ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ - ΤΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΟΙ ΔΥΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ.

1. Ο ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ.

Υπάρχει μια κοινή εκτίμηση, ότι στην περίοδο που διανύουμε **ολοκληρώνεται αυτό που ονομάστηκε «μεταπολιτευτικός κύκλος»**. Μια περίοδος, στην οποία απαντήθηκαν αρχικά και ως ένα όριο από τις κυβερνήσεις της Ν.Δ. και ολοκληρώθηκαν από εκείνες του ΠΑΣΟΚ, τα χρόνια προβλήματα του τόπου και του λαού. Αυτά μπορούμε, με πολύ συνοπτικό τρόπο, να τα περιγράψουμε ως εξής:

1. Κατοχύρωση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και οριστική λύση του πολιτειακού ζητήματος.
2. Διεκδίκηση μιας νέας παρουσίας της χώρας στη διεθνή κοινότητα.
3. Βάθεμα και ανάπτυξη, με μια σειρά νέων θεσμών, της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, με ιδιαίτερο προσανατολισμό στην αποκέντρωση, στην ανάπτυξη της περιφέρειας, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο συνδικαλιστικό και συνεταιριστικό κίνημα κλπ.
4. Θεμελίωση τους κράτους πρόνοιας.

2. ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.

Το νέο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον στο οποίο κινείται η χώρα μας, επιβάλλει επιλογές που οδηγούν σε βασικές αλλαγές, τόσο της παραγωγικής βάσης, όσο και του εποικοδομηματος.

Τα καινούργια δεδομένα δημιουργούν νέες κοινωνικές και πολιτικές συμπεριφορές και στάσεις σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο.

Είναι προφανές, ότι οι παραδοσιακές δομές και λειτουργίες των κοινωνικών και πολιτικών φορέων δεν μπορούν να προσφέρουν λύσεις στους ρυθμούς που απαιτούν οι συγκεκριμένες ανακατατάξεις και εξελίξεις. Έτσι εκδηλώνεται μια κρίση νομιμοποίησης των αντιπροσωπευτικών θεσμών, των φορέων της διαχείρισης και της διοίκησης. Η κοινωνία και οι πολίτες εκδηλώνουν την άρνησή τους στις καθολικές και απόλυτες εξουσιοδοτήσεις προς τους φορείς της οικονομικής κοινωνικής, κρατικής και πολιτικής εξουσίας. Πρόκειται για κρίση περιεχομένου και κρίση αντιπροσωπευτικότητας.

3. ΤΑ ΝΕΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ.

Παρακολουθήσαμε την τελευταία περίοδο το θάνατο των παραδοσιακών ιδεολογιών, που κυριαρχούσαν στη σκέψη και τη δράση των μαζών πριν λίγα χρόνια. Μαζί μ' αυτό κατέρρευσε και το βολικό σύστημα αξιών, που δημιούργησαν για να ερμηνεύουν το καλό και το κακό, το αναγκαίο και το εφικτό.

- Η κοινωνία αναζητά σήμερα την παρουσία της στις διεργασίες μέσα από την ελεύθερη έκφραση του ειδικού ατομικού με το γενικό συλλογικό.

- Οι πολίτες αναζητούν ένα νέο σύστημα αξιών, που θα βοηθά να ερμηνεύουν το κοινωνικό γίγνεσθαι, αρνούμενοι την υποταγή και τον συμβιβασμό. Το καινούργιο όραμα είναι ουμανιστικό και ο άνθρωπος στο επίκεντρό του.

Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, η κρίση και η αξιολόγηση δεν πρέπει να γίνεται από αυτό που δηλώνει κάποιος, αλλά από αυτό που πράττει. Η δράση σήμερα δεν είναι μόνο ατομικό ή συλλογικό δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση.

Η σύγχρονη σοσιαλιστική αντίληψη του πολυκομματισμού δεν θέλει τον

λαό να είναι γενικό αφηρημένο σύνολο, γιατί υποκρύπτονται οι κοινωνικές αντιθέσεις, ή διαφορετική κουλτούρα.

Η νέα προσέγγιση είναι, πως η Δημοκρατία ως θεσμική και διαδικαστική έκφραση των αντιθέσεων μιας κοινωνίας:

- επιτρέπει τις αντιθέσεις
- δημιουργεί προϋποθέσεις συγκλίσεων, όταν απαιτείται
- δεν προδhlώνει βεβαίως, ότι όλες οι λύσεις θα είναι συναινετικές.

Ο σύγχρονος σοσιαλιστικός λόγος έχει ως στόχο την ανάπτυξη του κοινοβουλευτικού συστήματος, με τη δημιουργία νέων αντιπροσωπευτικών μορφών εξουσίας, σ' όλες τις πτυχές της κοινωνίας και του κράτους.

4. ΝΕΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις, η «εσωτερική επανάσταση» του ανθρώπου, αρνούνται την υποταγή του πολίτη στους τρόπους συμπεριφοράς και στα πολιτικά στερεότυπα της ΜΑΖΑΣ.

Η «ομοιομορφία», που οδηγεί στη χειραγώγηση συνειδήσεων και συμπεριφορών, δεν μπορεί να επικυριαρχεί πάντα.

Ο κόσμος, μαζί με το άγχος της εξοντωντικής δουλειάς, επανεκτιμά τη χρησιμότητα του ελεύθερου χρόνου.

Ο άκριτος καταναλωτισμός μπορεί να ευδοκιμεί ακόμη, αλλά και η ποιότητα ζωής κερδίζει έδαφος.

Ο χαρακτήρας των παραγόμενων προϊόντων διαμορφώνεται με ενισχυμένη την παράμετρο της «αξίας χρήσης».

Είναι προφανές, ότι σήμερα αναζητούνται νέα πλαίσια ανάπτυξης των εργασιακών σχέσεων, που θα ενισχύουν τη δημιουργικότητα του πολίτη.

Μπροστά σ' αυτή την πραγματικότητα διαμορφώνονται δύο μορφές αντιδράσεων των πολιτών:

Η πρώτη: Μέσα από τη διευρυνόμενη αποξένωση που γεννά η σύγχρονη μεταβιομηχανική ανάπτυξη, τα άτομα αποτραβιούνται, κλείνονται στο σπίτι, στην οικογένεια, στον εαυτό τους, εξατομικεύουν τους στόχους. Δεν εμπλέκονται στις μεγάλες κοινωνικές διεργασίες και εξελίξεις. Έχουν μία συντηρητική κοινωνική και πολιτική στάση.

Η δεύτερη: Οι πολίτες ολοένα και πιο πολύ διευρύνουν τον κριτικό τους λόγο. Αναζητούν νέες μορφές επικοινωνίας και ανοίγονται σε νέες αναζητήσεις. Αναζητούν το νέο χωρίς προκαταλήψεις, με ανοιχτή σκέψη. Δημιουργούν με τη συμμετοχή και τη δράση τους αισιοδοξία για μια νέα κοινωνία, που οραματίζεται η παγκόσμια κοινότητα.

Δ. Η ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ - Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ.

1. Η ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ.

Τα νέα δεδομένα, τα νέα αιτήματα, η νέα στάση των πολιτών, δημιουργούν ένα νέο κοινωνικοοικονομικό και πολιτικό περιβάλλον. Η σχέση της κοινωνίας και των πολιτών με τους φορείς της κοινωνικής και πολιτικής εκπροσώπησης μπαίνει σε δοκιμασία. Αυτή εκδηλώνεται με την αδράνεια, την αδιαφορία των πολιτών και την ταυτόχρονη αμφισβήτηση της αντιπροσωπευτικότητας και της αποτελεσματικότητας των θεσμών και των φορέων.

Ως βασικά αίτια αυτής της κρίσης μπορούμε επίσης να αναφέρουμε και τα εξής:

α. Τα βασικά χαρακτηριστικά των κομμάτων έλκουν την καταγωγή τους από τη μεταπολιτευτική περίοδο. Σ' αυτή τη φύση των κοινωνικοοικονομικών και πολιτικών προβλημάτων, η πολιτική παιδεία, προϊόν της ασυνέχειας της πολιτικής ζωής του τόπου και η θεσμική υστέρηση του εποικοδομήματος, δημιούργησαν και τους ανάλογους κομματικούς φορείς ήταν ανισότιμη και λειτουργούσαν εξουσιοδοτικά στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς, όπως στο Κοινοβούλιο, στα συνδικάτα, στους συνεταιρισμούς, τους Ο.Τ.Α. κλπ.

β. Ο ρόλος του εθνικού κράτους στην οικονομία έχει μειωθεί. Οι ριζικές αλλαγές που επιβάλλουν στην οργάνωση της παραγωγής οι νέες τεχνολογίες, η απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου και οι επιλογές των υπερεθνικών οικονομικών οργανισμών, μετατοπίζουν και το επί-

πεδο των σημαντικών αποφάσεων και το πεδίο των πολιτικών και κοινωνικών συγκρούσεων.

γ. Οι παραδοσιακές μορφές κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας μέσα από το κόμμα, το συνδικάτο, το σύλλογο και τα μετωπικά σχήματα, έχει ριζικά αμφισβητηθεί. Τα ΜΜΕ έχουν υποκαταστήσει σχεδόν καθολικά τους συλλογικούς φορείς σ' αυτό τους το ρόλο.

δ. Οι δομές και οι κοινωνικές σχέσεις, που αναπαρήγαγαν τα πολιτικά και τα πολιτιστικά πρότυπα των ατόμων, έχουν αποδιορθωθεί. Η μικρή οθόνη «αναιρεί» κάθε κοινωνική ή μορφωτική κλίμακα. Ομογενοποιεί, ισοπεδώνει και παθητικοποιεί το κοινωνικό σώμα.

ε. Η εξασθένηση του διπόλου Δεξιά - Αριστερά επιτείνει τη σύγχυση, δημιουργεί ομοιόμορφες εικόνες και αντιφατικά στο περιεχόμενό τους μηνύματα.

στ. Η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά διαπερνάται από μια καταλυτική διαδικασία προσωποποίησης και εξατομίκευσης. Οι παλιές, έντονα συλλογικές μορφές πολιτικής συμμετοχής αποσυντίθενται από την αδυναμία των φορέων να παρακολουθήσουν τη στροφή, ιδίως των νέων, στην ατομικότητα. Μια συμπεριφορά, που αναιρεί την έννοια του πολίτη και προβάλλει την ατομική διεκδίκηση και προβολή.

Αυτό που εμφανίζεται ως κρίσης της συμμετοχής στην πολιτική, στη δεκαετία του 1990 είναι οι δυσκολίες του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

2. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ.

Στο νέο αυτό σύνθετο και αντιφατικό περιβάλλον εμφανίστηκαν και απόψεις, που μιλούν για το τέλος των ιδεολογιών και της ιστορίας. Την έλλειψη της χρησιμότητας των αντιπροσωπευτικών κοινωνικών και πολιτικών θεσμών και φορέων. Οι απόψεις αυτές, όταν δεν είναι προϊόν σύγχυσης, είναι και ιδιαίτερα επικίνδυνες.

Οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί, τα πολιτικά κόμματα, σ' ολόκληρη την ιστορική διαδρομή, ιδιαίτερα μετά τη βιομηχανική επανάσταση, πέρα από επιμέρους αδυναμίες και προβλήματα είχαν και έχουν αποφασι-

στική συμβολή στην εδραίωση των δημοκρατικών πολιτικών συστημάτων και την ανάπτυξή τους.

Η ύπαρξη και η δράση τους είναι βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Μέσα από ένα ενιαίο σύστημα αξιών, αρχών και πολιτικών:

- α. Ανασυνθέτουν τα κοινωνικά ρεύματα, τις κοινωνικές δυναμικές και αιτήματα, σε πολιτικές - προγραμματικές προτάσεις.
- β. Συγκροτούν τους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς στόχους και προτεραιότητες, διαμορφώνοντας τους όρους των κοινωνικών συνεννοήσεων, των ισορροπιών και των αντιπαραθέσεων.
- γ. Υποστηρίζουν τη λειτουργία των κοινωνικών, των παραγωγικών, των τοπικών, των περιφερειακών, των κοινοβουλευτικών και των άλλων θεσμών, σεβόμενα τους κανόνες της λειτουργικής και οργανωτικής αυτοτέλειάς τους.
- δ. Ενδυναμώνουν τους όρους εθνικής συνοχής και ομοψυχίας, τους όρους τοπικής, περιφερειακής και κοινωνικής ανάπτυξης.
- ε. Ενισχύουν τους στόχους της Ευρωπαϊκής ανάπτυξης και της διεθνούς αλληλεγγύης.

Είναι φορείς υποστήριξης και ανάπτυξης του διαλόγου, της αντιπαράθεσης προγραμμάτων και θέσεων. Είναι προωθητικοί φορείς της κοινωνίας.

3. Η ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Το κάθε πολιτικό κόμμα έχει τη δική του απάντηση σ' αυτή τη νέα πραγματικότητα. Τα συντηρητικά κόμματα, που κυριάρχησαν στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια, διέδρυναν την κρίση, οι επιλογές τους πολλαπλασίασαν τα αδιέξοδα.

Τα κόμματα του δημοκρατικού σοσιαλισμού φιλοδοξούν να δώσουν τις δικές τους απαντήσεις στα κρίσιμα ερωτήματα της εποχής μας:

- Χρειάζονται σοσιαλιστικά κόμματα σήμερα ή η διακυβέρνηση μπορεί να ασκείται από ουδέτερα τεχνοκρατικά σχήματα, που θα δια-

σφαλίσουν την κοινωνική ουδετερότητα και αδράνεια, υπό την εποπτεία των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων;

- Ποιές κοινωνικές δυνάμεις μπορεί να εκφράζει σήμερα ένα σοσιαλιστικό κόμμα, όταν διαλύονται οι παλιές κοινωνικές δομές, ατομικοποιείται η εργασία και κυριαρχούν τα καταναλωτικά πρότυπα συμπεριφοράς;
- Μπορούν να διατυπωθούν σύγχρονες αξίες, ιδέες και οράματα, να συγκροτηθούν προοδευτικές θεωρίες, σε μια εποχή απαξίωσης, ισοπέδωσης και κρίσης των ιδεολογιών;

Στα κρίσιμα αυτά και πάντα επίκαιρα ερωτήματα δώσαμε απαντήσεις στο 2ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ με τη διακήρυξή μας, που αναφέρει, ότι οι δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού στη χώρα μας:

- οραματίζονται την Ενωμένη Ευρώπη.
- δύναμη ειρήνης και ανοιχτής συνεργασίας με όλες τις χώρες της ηπείρου.
- που μπορεί να προχωρήσει με ουσιαστικό διάλογο σε προτάσεις, που θα αναιρούν τις ανισότητες Βορρά - Νότου. Θα προωθούν επιλογές, που θα βοηθούν τον τρίτο κόσμο να ξεφύγει από την υπανάπτυξη και τη φτώχεια.
- έχουν στόχους οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης.
- προχωρούν στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας, οριοθετούν τις βασικές κατακτήσεις του κράτους - πρόνοιας και αρνούνται την κοινωνία των 2/3. Είναι φορείς ουμανιστικών ιδέων, ευαισθησιών και αξιών. Φορείς που αναζητούν τις ευρύτερες συναινέσεις και συμφωνίες. Αναπτύσσουν τους δημοκρατικούς θεσμούς και διευρύνουν την Κοινοβουλευτική μας Δημοκρατία.

Αυτοί οι βασικοί προσανατολισμοί των προοδευτικών δυνάμεων προσπαθούν, μέσα από την πολυχρωμία και την πολλαπλότητά τους, να βρουν αξιόπιστους δρόμους και φερέγγυες συγκλίσεις.

Αυτό βέβαια, είναι μια δύσκολη διαδικασία, γιατί προϋποθέτει τη διαμόρφωση μιας στρατηγικής για τις δημοκρατικές, προοδευτικές δυνά-

μεις, που θα υπερβαίνει τα σύνορα, χωρίς όμως, να χάνονται οι ιδιομορφίες των χωρών και οι ιδιαιτερότητες των πολιτικών σχηματισμών. Προϋποθέτει επίσης, τη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής στρατηγικής και πλουραλιστικής αριστεράς, που θα προωθεί ένα ολοκληρωμένο μεταρρυθμιστικό σχέδιο, με προγραμματικές προσεγγίσεις, με κοινές επιλογές και με πανευρωπαϊκή προοπτική και αλληλεγγύη. Προϋποθέτει τη σύγχρονη ταυτότητα της Ευρωπαϊκής Σοσιαλιστικής Αριστεράς, μέσα από την κατοχύρωση και την ανάδειξη του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού και των αρχών της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, της ισότητας. Την ανάδειξη των αναλλοίωτων αξιών της ειλικρίνειας, της αλληλεγγύης, του αυτοσεβασμού, της αξιοπιστίας, την προβολή μιας ανάλογης ηθικής.

Ε. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ.

1. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΑΣ.

- Η αναγέννηση του ΠΑΣΟΚ συνδέεται άρρηκτα με την ανανέωσή του σε ιδέες, προγράμματα, λειτουργίες, νοσοτροπίες και πρακτικές. Προτείνουμε και προωθούμε ένα διαφορετικό πρόσωπο της πολιτικής, ένα νέο τύπο πολιτικής οργάνωσης.
- Το ΠΑΣΟΚ ως ένα πατριωτικό, δημοκρατικό και σοσιαλιστικό Κίνημα, οφείλει να είναι ανοικτό στο Λαό, ανοικτό σε όλους εκείνους τους πολίτες, που θέλουν να δώσουν αγώνες δημιουργικούς για το σήμερα και το αύριο του τόπου μας.
- **Θέλουμε το ΠΑΣΟΚ να είναι ένας θεσμός προγραμματικής ενότητας, ιδεολογικής συμφωνίας και ηθικής αλληλεγγύης.**
- Θέλουμε να είναι ένα Κίνημα γνώμης, ένα Κίνημα δημοκρατικής πράξης και σοσιαλιστικής προοπτικής. Ανοικτό στα σύγχρονα ρεύματα σκέψης και τις σύγχρονες αναζητήσεις.
- Θέλουμε ένα Κίνημα, που τα μέλη του οφείλουν να έχουν αυτόνομη γνώμη ελεύθερη σκέψη. Θέλουμε ένα Κίνημα αυτόνομο από το Κράτος, που θα εμπνέει τους πολίτες, θα ανανεώνεται και θα αντέχει στο χρόνο.

- Θέλουμε ένα Κίνημα, που όλα τα μέλη του θα έχουν ίσες δυνατότητες να δρουν, να συμμετέχουν, να κρίνουν, να προτείνουν, να αποφασίζουν. Θέλουμε ένα Κίνημα συμμετοχικό και αποκεντρωμένο, χωρίς γραφειοκρατικές και κρατικιστικές αγκυλώσεις.

- Οι κρίσιμες προτεραιότητές μας, που συνδέονται με την ανανέωση, τον εκσυγχρονισμό και τη νικηφόρα συνέχειά μας, είναι:

- α) η δημιουργία οργάνωσεων, στις οποίες θα συμμετέχουν τα ενεργά άτομα κάθε κοινωνικής ομάδας ή ρεύματος, που εκπροσωπεί ή θέλει να εκπροσωπήσει το ΠΑΣΟΚ.
- β) η δραστική ανατροπή της ηλικιακής κλίμακας των μελών της οργάνωσης. Η νέα γενιά πρέπει να κερδηθεί από τις κομματικές μας οργανώσεις και τη Νεολαία του ΠΑΣΟΚ.

- Γι' αυτό στο στόχαστρό μας βρίσκονται τα στοιχεία εκείνα της δομής και της λειτουργίας μας, που εμποδίζουν την ανοιχτή σχέση με την κοινωνία, υποβαθμίζουν τη δημιουργική συμμετοχή και τη γόνιμη έκφραση των μελών μας. Στο στόχαστρό μας βρίσκονται η αδράνεια, ο εφησυχασμός και οι ιδιοτελείς πρακτικές.

- **Η δημοκρατία προϋποθέτει διάλογο, ο διάλογος θέσεις. Οι αντιθέσεις οφείλουν να οδηγούν, μέσα σε συνθήκες ελευθερίας, στη σύνθεση των απόψεων. Αυτή η σύνθεση κατοχυρώνει την ενότητα, τη συλλογική θέληση και την προοπτική.**

- Πιστεύουμε ότι το ΠΑΣΟΚ σήμερα πρέπει να προχωρήσει σε μια ριζική κριτική και οριοθέτηση των σχέσεων του με όλα εκείνα τα αρνητικά φαινόμενα, που ενδημούν στην ελληνική κοινωνία, στο πολιτικό μας σύστημα, στα πολιτιστιστικά μας πρότυπα, καθώς και στον πολιτικό λόγο όλων των κομμάτων.

2. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Το 3ο Συνέδριο με τις αποφάσεις του σηματοδότησε την ανάγκη, μέσα από την Οργανωτική Συνδιάσκεψη το **ΠΑΣΟΚ να ολοκληρωθούν οι προϋποθέσεις μετεξέλιξης του Κινήματος σε σύγχρονο δημοκρατικό θεσμό της ελληνικής κοινωνίας. Να θέτει πολιτικούς στόχους, να διαμορφώνει προγραμματικές θέσεις και να αναπτύσσει**

τη δράση του στο σύνολο των κοινωνικών χώρων και των θεσμών.

Οι στόχοι αυτής της επιλογής είναι:

- α. Η αναζωογόνηση, ενίσχυση και διεύρυνση των σχέσεων του ΠΑΣΟΚ με τις κοινωνικές, παραγωγικές και πολιτισμικές δυνάμεις του τόπου.
- β. Η αποτελεσματική προώθηση και εξειδίκευση της στρατηγικής για την αναγέννηση της Ελλάδας και του Ελληνισμού, στην Κυβέρνηση, την κοινωνία, τους κοινωνικούς χώρους και τους θεσμούς.
- γ. Η πολιτικοποίηση των λειτουργιών και του περιεχομένου της κομματικής ζωής.
- δ. Η διαμόρφωση κομματικών θεσμών στο κέντρο και την περιφέρεια, που θα επιτρέπουν τη συμμετοχή όλων των δυνάμεων του ΠΑΣΟΚ στη διαμόρφωση των προγραμματικών θέσεων, των προτεραιοτήτων και των πρωτοβουλιών του Κινήματος.
- ε. Η εξασφάλιση των προϋποθέσεων μιας συντεταγμένης πορείας όλου του δυναμικού του ΠΑΣΟΚ, που θα μπορεί να επηρεάζει αποφασιστικά τις επιλογές της ηγεσίας.
- στ. Η κατοχύρωση στο σύνολο των αντιπροσωπευτικών θεσμών, στο κέντρο και την περιφέρεια, της δυνατότητας με λόγο και ψήφο συμμετοχής των στελεχών, που διακρίνονται για τη δράση τους σε τοπικούς και κοινωνικούς φορείς.

Οι στόχοι αυτοί με τη σειρά τους επιβάλλουν:

1. Δομή και λειτουργίες σταθερές, που αναδεικνύουν τον πολιτικό, προγραμματικό, επιτελικό και μάχιμο χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ.
2. Συγκρότηση ενιαίου πολιτικού φορέα, με παρουσία και δράση στο σύνολο της κοινωνίας.
3. Την αυτονομία του ΠΑΣΟΚ από τα επιμέρους συντεχνιακά συμφέροντα. Αυτονομία, που στηρίζεται στην ιδεολογική επάρκεια, στην πολιτική ενότητα, στην προγραμματική συμφωνία και την οργανωτική αυτοτέλεια.
4. Ανάπτυξη οργανώσεων και κομματικών θεσμών, που θα διαμορφώνουν σταθερές σχέσεις επικοινωνίας με τα νέα κοινωνικά στρώματα, που δημιουργούνται και αναζητούν την πρόοδο.

5. Διαμόρφωση μιας νέας ισορροπίας, ανάμεσα στη «δημοκρατία και την αποτελεσματικότητα» των εσωκομματικών μας λειτουργιών.

- με ενίσχυση του αποφασιστικού ρόλου ευρύτερων αντιπροσωπευτικών θεσμών και οργάνων, σε ολόκληρη τη δομή του Κινήματος.
- με διεύρυνση και ανάπτυξη της πολυφωνίας στις εσωτερικές διεργασίες. Μιας πολυφωνίας, που αποδέχεται τη διαλεκτική σχέση του «ατομικού - ειδικού» με το «γενικό - συλλογικό», επιδιώκοντας τη συλλογικότητα που δεν καταργεί την ιδιαιτερότητα, την ενότητα μέσα από τη διαφορετικότητα.
- με τη θεσμική κατοχύρωση ουσιαστικής και αποφασιστικής συμμετοχής των μελών και στελεχών του ΠΑΣΟΚ της Περιφέρειας, των εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων, στις πολιτικές και προγραμματικές επιλογές του. Με την αναβάθμιση του ρόλου του μέλους στην κομματική ζωή.

6. Ανατροπή της παραδοσιακής λογικής για τις μετωπικές παρατάξεις, που στην καλύτερη περίπτωση λειτουργούν ως ιμάντες μεταβίβασης της κεντρικής γραμμής ή ως μοχλοί πίεσης για την προώθηση επιμέρους αιτημάτων.

7. Προώθηση μιας νέας σχέσης των στελεχών με το κόμμα, την πολιτική και την κοινωνία. Μια νέα σχέση, χωρίς αποκλεισμούς, που ενισχύει την ευθύνη των στελεχών στην προώθηση των συλλογικών επεξεργασιών και αποφάσεων.

8. Εκλογικά συστήματα ανάδειξης των κομματικών οργάνων, που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των μελών, επιτρέπουν τη ροή σε όλη τη δομή του Κινήματος των πληροφοριών, των απόψεων και των ιδεών. Εμποδίζουν την ανάπτυξη προσωπικών μηχανισμών.

- Με τη **νέα οργανωτική πολιτική** και τις προτεινόμενες αλλαγές, το ΠΑΣΟΚ επιδιώκει να διαμορφώσει τους όρους της συνέχειας, της ενότητας και της μετεξέλιξής του σ' ένα σύγχρονο δημοκρατικό σοσιαλιστικό φορέα.

ΣΤ. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ.

Οι βασικές κατευθύνσεις αλλαγών, που προτείνονται ως πλαίσιο διαλόγου και που ανταποκρίνονται στις προηγούμενες διαπιστώσεις, συνοψίζονται στις εξής ενότητες:

1. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΧΩΡΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥΣ.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν μπορεί να αναπτύσσεται μόνο ως Κίνημα Κοινωνικής και Πολιτικής Κινητοποίησης. Έχει ανάγκη την σταθερή παραγωγή πολιτικών και προγραμματικών θέσεων σε όλα τα επίπεδα.

Σήμερα στα νέα σύνθετα κοινωνικοοικονομικά και πολιτικά δεδομένα, όλες οι εκφράσεις του ΠΑΣΟΚ πρέπει να κινούνται σε συμβατές τροχιές. Πρέπει να έχουν ισότιμο συμμετοχικό ρόλο. Κανείς δεν έχει την καθολική και απόλυτη εξουσιοδότηση για τις κρίσιμες επιλογές και την διαχείριση της κυβερνητικής - κρατικής - κοινωνικής και κομματικής εξουσίας. Το ΠΑΣΟΚ στο σύνολο της οργανωτικής του κλίμακας πρέπει να κατακτήσει τον προωθητικό, συνθετικό, προγραμματικό και συντονιστικό του ρόλο.

Αυτό μπορεί να διασφαλισθεί με:

- Την αναβάθμιση του ρόλου και των πολιτικών αρμοδιοτήτων των ευρύτερων αντιπροσωπευτικών σωμάτων.
- Την διάταξη των Ν.Ε., ανάλογα με την διάταξη των Τομέων Παραγωγής Πολιτικής της Κ.Ε. Την δημιουργία επιτελικών, πολιτικών και προγραμματικών οργάνων.
- Την σταθερή λειτουργία και συγκρότηση του Π.Σ., που αποκτά καθοριστικό πολιτικό και προγραμματικό χαρακτήρα για την Περιφέρειά του.
- Την διάταξη όλων των μελών της Κ.Ε. και της Κ.Ο. σε ενότητες, με

βάση τις διαρκείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, για την διαμόρφωση των προγραμματικών μας θέσεων και των προτεραιοτήτων στους επιμέρους χώρους.

- Την ανάλογη διάταξη του Ε.Γ.
- Τις Εθνικές, Κλαδικές, Περιφερειακές και Νομαρχιακές Συνδιασκέψεις.
- Τη συνεχή επιμόρφωση και ενημέρωση των μελών μας.

2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΕ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Συγκροτείται με:

- Την ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων Οργανώσεων του Κινήματος σε **γεωγραφικό, παραγωγικό και εργασιακό χώρο.**
- **Σε θεματικές ενότητες πολιτικής** (όπως οικολογία, πολιτισμός, αθλητισμός, κ.ά.) Για το ίδιο θέμα υπάρχει και πρόταση για ανάπτυξη τους ως πρωτοβάθμιες οργανώσεις βάσης.

Οι πρωτοβάθμιες οργανώσεις του Κινήματος αναπτύσσονται στους γεωγραφικούς και εργασιακούς χώρους. Στους χώρους αυτούς διαμορφώνονται τα κοινωνικά και τοπικά κινήματα. Είναι τα πεδία των ατομικών και συλλογικών δραστηριοτήτων των πολιτών. Στους χώρους αυτούς διαμορφώνεται η κοινωνική και πολιτική συνείδηση των πολιτών.

3. ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ.

Για να εκφράζονται στις κομματικές Οργανώσεις και τα Όργανα όλα τα ρεύματα του ιδεολογικού και πολιτικού μας χώρου, πρέπει να διατυπώσουμε και αντίστοιχα εκλογικά συστήματα:

- Καθολική και άμεση εκλογή των κομματικών Οργάνων από την Συντονιστική Επιτροπή μέχρι τη Νομαρχιακή Επιτροπή.
- 40% ανώτατο όριο σταυροδότησης.
- Συγκρότηση της Κ.Ε. με συμμετοχή των Γυναικών, των Νέων, του Απόδημου Ελληνισμού και της Περιφέρειας.
- Περιορισμοί στη συμμετοχή κυβερνητικών και κρατικών στελεχών, στις συνθέσεις των Ν.Ε., της Κ.Ε. και του Ε.Γ.

- ε. Ανανέωση στο 1/4 όλων των μελών των Οργάνων, σε κάθε νέα εκλογική διαδικασία, που ολοκληρώνει τον καταστατικό χρόνο της.
- στ. Δεσμευτικότητα στις προτάσεις για τη συγκρότηση των ψηφοδελτίων για τις Κοινοτικές, Δημοτικές, Νομαρχιακές και Κοινοβουλευτικές Εκλογές.

4. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥΣ.

Οι παρατάξεις με την μορφή που τις γνωρίσαμε, εξέφρασαν την μετωπική σχέση του κόμματος με τον κοινωνικό χώρο και τον φορέα τους. Χρησιμοποιήθηκαν για το πέρασμα της πολιτικής γραμμής στην εποχή της ανάπτυξης των μαζικών κοινωνικών κινημάτων, την περίοδο των καθολικών πολιτικών αιτημάτων.

Αυτή η σχέση διαμορφώθηκε στην πρώτη δεκαετία της μεταπολίτευσης και ανταποκρίνονταν στα κυρίαρχα στοιχεία της οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης της χώρας.

Σήμερα, η σχέση του κόμματος με την κοινωνία και τους φορείς της δεν μπορεί να είναι μετωπική. Πρέπει να αντικατασταθεί με δίαυλους ανοιχτής αμφίδρομης επικοινωνίας.

Οι ανοιχτοί αυτοί δίαυλοι επικοινωνίας πρέπει να εκφράζουν την κοινωνική και πολιτική χειραφέτηση του συγκεκριμένου εργασιακού χώρου.

Ζ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ.

1. Επαναδιάταξη όλων των πρωτοβάθμιων Οργανώσεων σε γεωγραφικό επίπεδο, με αναφορά και αφετηρία την ενορία. Ανασυγκρότηση των Οργανώσεων του εργασιακού και παραγωγικού χώρου.
Κυρίαρχο όργανο με αποφασιστικές αρμοδιότητες για την διαμόρφωση της δημοτικής πολιτικής είναι η **Δημοτική συνέλευση**. Σ' αυτή συμμετέχουν όλα τα μέλη του Κινήματος, που κατοικούν στα όρια του συγκεκριμένου ΟΤΑ.
2. Αναβάθμιση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των ευρύτερων αντιπροσωπευτικών σωμάτων. Σταθερή μας κατεύθυνση είναι, η

διάχυση της κομματικής πολιτικής εξουσίας από την κορυφή της πολιτικής πυραμίδας προς τη βάση του Κινήματος. Ενίσχυση των κομματικών θεσμών παραγωγής, εξειδίκευσης πολιτικής (τομεακά, επαρχιακά, νομαρχιακά, περιφερειακά συμβούλια).

Αυτό σημαίνει: διεύρυνση της σύνθεσης των αντιπροσωπευτικών οργάνων και με εκπροσώπους κοινωνικών χώρων, που ανήκουν στον ευρύτερο πολιτικό χώρο του ΠΑΣΟΚ με δικαίωμα λόγου και ψήφου.

3. Η ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΕΙ την παρουσία και την δράση στο Κοινοβούλιο και στις γενικότερες πρωτοβουλίες του Κινήματος. Οι βουλευτές συμμετέχουν στα προγραμματικά και επιτελικά όργανα του Νομού τους, της Περιφέρειάς τους και της Κ.Ε.
4. **Καθολική ψηφοφορία εκλογής για όλα τα όργανα μέχρι την Ν.Ε. και τους αντιπροσώπους για τις Συνδιασκέψεις και τα Συνέδρια.**
Η διεύρυνση των εκλογικών σωμάτων συμβάλει:
α. στην αμεσότερη συμμετοχή του μέλους στην ανάδειξη οργάνων.
β. στην εκλογή αντιπροσωπευτικότερων οργάνων.
5. **Οι Ν.Ε. έχουν καθοριστικό πολιτικό, προγραμματικό και Οργανωτικό χαρακτήρα.**
Διατάσσονται με βάση τους Τομείς της Κ.Ε. και του Ε.Γ.
Μέλη των Γραμματειών των Ν.Ε. δεν μπορούν να είναι Δήμαρχοι, Πρωτευουσών Νομών, Πρόεδροι Ε.Κ., Ε.Γ.Σ., Νομάρχες, Πρόεδροι Ν.Σ. και Ν.Ε. και Επαρχιακών Συμβουλίων.
6. **Το Περιφερειακό Συμβούλιο** έχει καθοριστικό πολιτικό και προγραμματικό χαρακτήρα.
Η συγκρότησή του είναι σταθερή. Συγκαλείται υποχρεωτικά, τουλάχιστον κάθε τρεις μήνες και στη σύνθεσή του περιλαμβάνει: Τα μέλη των Ν.Ε., της Κ.Ε. και της Κ.Ο. της Περιφέρειας, κυβερνητικά, κρατικά και κοινωνικά στελέχη, που λειτουργούν στους φορείς της Περιφέρειας.
Το Π.Σ. εκλέγει Γραμματεία, ο αριθμός της οποίας είναι ανάλογος του μεγέθους της Περιφέρειας. Το Π.Σ. ορίζει εκπροσώπους συμμετοχής στα όργανα παραγωγής πολιτικής της Κ.Ε. και του Ε.Γ.
7. Στην Κ.Ε. διασφαλίζεται η συμμετοχή του **Απόδημου Ελληνισμού, όπως επίσης και minimum εκπροσώπηση των 13 Περιφερειών**

της χώρας. Επειδή είναι έκδηλη η αδυναμία ανανέωσης και πλουραλιστικής σύνθεσης, προτείνεται να εισαχθεί για τις Κυβερνητικές περιόδους η αρχή της περιοριστικότητας. Η Κ.Ε. να έχει στη σύνθεσή της Κυβερνητικά ή Κρατικά στελέχη μέχρι 60%. **Το σύνολο των μελών της Κ.Ε.** συμμετέχει υποχρεωτικά στους Τομείς της Κ.Ε.

Η Κ.Ε., ως το ανώτατο όργανο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μεταξύ δυο Συνεδρίων, έχει την ευθύνη με τακτικές συνεδριάσεις ανά τρίμηνο:

- α) να αναλύει την πολιτική συγκυρία και να διαμορφώνει την πολιτική στρατηγική ΠΑ.ΣΟ.Κ.
- β) να επικυρώνει, εμπλουτίζει και κατοχυρώνει ως θέσεις του Κινήματος, τις πολιτικές και προγραμματικές επεξεργασίες ΠΑ.ΣΟ.Κ.

8. Η ΣΧΕΣΗ ΚΟΜΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ. ΕΠΙΤΕΛΙΚΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ.

Γνωρίσαμε την εφαρμογή δύο επιλογών στο παρελθόν. Εκείνη των πλήρων αποστάσεων του κόμματος από την κυβέρνηση και εκείνη της αλληλοεπικάλυψής τους. Θετική και αρνητική εμπειρία έχει μελετηθεί και έχουν εξαχθεί τα συμπεράσματα. Προτείνεται η συγκρότηση των επιτελικών, πολιτικών, προγραμματικών οργάνων για τη σύνδεση του κόμματος με την κυβέρνηση.

Σε αυτά συμμετέχουν οι κομματικές, κυβερνητικές, κρατικές, κοινοβουλευτικές και κοινωνικές εκφράσεις του Κινήματος. Η συγκρότηση αυτή αναπτύσσεται σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η συμμετοχή των στελεχών σε αυτά τα όργανα δίνει την δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας και συντονισμού τους, βοηθάει στην επιλογή των προτεραιοτήτων και τον καθορισμό των πρωτοβουλιών σε όλο το φάσμα της δράσης μας.

Το Κίνημα κατακτά τον επιτελικό, προωθητικό, συνθετικό και συντονιστικό του ρόλο. Η κάθε έκφραση υλοποιεί αυτοτελώς την συμφωνημένη πολιτική. Οι ευθύνες συνυπάρχουν στο πολιτικό επίπεδο πεδίο και διαχωρίζονται στην υλοποίηση. Το Κίνημα δηλαδή έχει ένα διπλό ρόλο:

- α. Διαμορφώνει και συντονίζει τις προτεραιότητες και τις επιλογές μας.
- β. Αναλύει τα αποτελέσματα των πολλαπλών παρεμβάσεων και ελέγχει την υλοποίησή τους.

Τώρα πρέπει να τολμήσουμε αυτές τις αλλαγές, να επιλέξουμε νέες πρακτικές και να διαμορφώσουμε νέες νοοτροπίες, που θα αναπτύσουν πολύπλευρα το Κίνημά μας. Έτσι θα αποενοχοποιείται η θεμιτή φιλοδοξία, θα ενισχύεται η ελκτικότητα και το κύρος του Κινήματος, των Οργανώσεων και των στελεχών μας.

Οι Τομείς Παραγωγής Πολιτικής συγκροτούνται με βάση τις διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Το συντονισμό των Τομέων Παραγωγής Πολιτικής έχουν τα μέλη του Ε.Γ. και συγκροτούνται υποχρεωτικά από μέλη της Κ.Ε., των αντίστοιχων ΚΤΕ, των Π.Σ., από Κυβερνητικά και κοινωνικά στελέχη και τεχνοκράτες. Συνεδριάζουν σε τακτά διαστήματα.

Το Ε.Γ. οριστικοποιεί τις επιλογές και εισηγείται στον Πρόεδρο, την Κ.Ε. και στα άλλα αρμόδια Όργανα.

9. ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.

Οι Τομείς συγκροτούνται από μέλη της Κ.Ε., της Κ.Ο. και στελέχη που προτείνονται από Ν.Ε. ή Τ.Ε.

Οι Γραμματείς των Τομέων εκλέγονται από την Κ.Ε.

Σήμερα είναι αναγκαία η σύμπτυξη και ο επαναπροσδιορισμός της λειτουργίας τους. Πρέπει επίσης να διευκρινήσουμε, ότι δεν αποτελούν ενδιάμεση καθοδηγητική βαθμίδα, αλλά όργανα υποστήριξης της πολιτικής της Κ.Ε. και του Ε.Γ.

10. Το Ε.Γ. είναι πολιτικό προγραμματικό και επιτελικό όργανο.

11. Κατοχύρωση ποσοστού υποχρεωτικής minimum ανανέωσης στη σύνθεση όλων των Οργάνων. Σε κάθε εκλογή οργάνου, το 1/4 της σύνθεσής του θα πρέπει να είναι νέο στελεχιακό δυναμικό. Μετά από μία περίοδο λειτουργίας ενός κομματικού οργάνου, το μέλος του Κινήματος μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο όργανο.

12. Σύστημα εκλογής που ευνοεί την αντιπροσωπευτικότητα, τον πλουραλισμό των απόψεων και την αποτελεσματικότητα, σ' όλες τις εσωκομματικές λειτουργίες. Το μέγιστο της σταυροδότησης να φθάνει μέχρι το 40% των μελών του οργάνου.

13. Τα «άτυπα» όργανα, που λειτούργησαν στο παρελθόν, έδωσαν θετικά αποτελέσματα. Προτείνεται η **συγκρότηση επιτελικών - πολιτικών οργάνων σε νομαρχιακό επίπεδο.**

Σ' αυτά συμμετέχουν οι κομματικές, κυβερνητικές, κρατικές, κοινοβουλευτικές και κοινωνικές (κεντρικές, περιφερειακές και τοπικές) εκφράσεις.

Η συμμετοχή όλων των εκφράσεων του Κινήματος σε αυτά τα όργανα, δίνει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας, συντονισμού επιλογής των προτεραιοτήτων και των στόχων, σε όλα τα πεδία δράσης του νομού. Οι αποφάσεις τους είναι δεσμευτικές για τις τοπικές επιλογές και πρωτοβουλίες των διαφόρων εκφράσεων του Κινήματος. Ασκοούν επίσης έλεγχο για την υλοποίηση των αποφάσεων.

14. Προώθηση και ανάδειξη του χαρακτήρα των **Νομαρχιακών - Περιφερειακών και Εθνικών Συνδιασκέψεων.**

Θεσμοί που λειτουργούν σε πανελλήνιο, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η θεματολογία τους θα προσδιορίζει και τις συνθέσεις τους. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνονται συλλογικά οι αποφάσεις και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις συναπόφασης, κοινής δράσης στο κόμμα, διαρκούς διαλόγου και ελέγχου.

15. Όσον αφορά τους **υποψήφιους βουλευτές**, οι Νομαρχιακές Οργανώσεις **επιλέγουν και προτείνουν διπλάσιο αριθμό προτεινόμενων υποψηφίων, που προβλέπει το ψηφοδέλτιο ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.** Η Κ.Ε. επιλέγει δεσμευτικά από τον κατάλογο. Στις περιπτώσεις συμμαχιών διατηρεί η Κ.Ε. το δικαίωμα τελικής επιλογής.

16. Για τη σχέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τις παρατάξεις:

- Στους επιμέρους κοινωνικούς χώρους απαιτείται η υπέρβαση της λογικής, που στην καλύτερη μορφή της εκφράζεται με δίπτυχο: «Η Οργάνωση καθοδηγεί τις μετωπικές παρατάξεις. Οι παρατάξεις είναι οργανωτικά αυτόνομες». Αυτό το απλοϊκό σχήμα δεν μπορεί να απαντήσει στα προβλήματα των χώρων σήμερα. Δεν μπορεί να διαμορφώσει μια δυναμική σχέση ΠΑ.ΣΟ.Κ. - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ.
- Σήμερα, απαιτείται να διευρύνουν οι παρατάξεις μας στους επιμέρους χώρους την έννοια της οργανωτικής αυτονομίας, δίνοντας τη

δυνατότητα σ' αυτές να έχουν αυτοδύναμο ρόλο στην παραγωγή προτάσεων. Να αναδειχθούν σε χώρους ανασύνθεσης της κοινωνικής ρευστότητας, διαύλους επικοινωνίας της οργάνωσης με την κοινωνία.

- Θα μπορούν να ενσωματώνουν τα αυτόνομα ή φυγόκεντρα ρεύματα, που γεννά η συγκυρία κάθε φορά ή δημιουργεί η κυβερνητική πολιτική μας.
- Θα διαμορφώνουν πεδία ένταξης «αδρανοποιημένων» στελεχών του Κινήματός μας, που η θέα της οργάνωσής μας δεν τους εμπνέει.
- Θα συγκροτούν το πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου και των πολιτικών συγκλίσεων με τις άλλες προοδευτικές και σύγχρονες προτάσεις.
- Θα λειτουργούν αποτρεπτικά στην σύμπτυξη αντιΠΑΣΟΚ μετώπων και συμπαράταξεων.

17. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ.

Το ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα δεν ανέπτυξε ουσιαστικές σχέσεις με κινήσεις, χώρους ή ρεύματα, που δημιουργούνται από την αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Όταν αποφάσιζε να ασχοληθεί συγκυριακά, το έκανε χωρίς μία συνολική θεώρηση και προοπτική, αλλά στη βάση προσωπικών ή τοπικών πρωτοβουλιών, που είχαν άδοξο τέλος και συχνά έσπερναν την απογοήτευση.

Το Κίνημά μας στερείται από στελέχη και δυναμική των χώρων αυτών. Στελέχη, τα οποία μπορούν να συμβάλουν στην ανανέωση και ενδυνάμωση του πολιτικού και κοινωνικού μας λόγου.

Σήμερα, η προσέγγισή τους θα πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη ευαισθησία. Τα οργανωτικά και λειτουργικά σχήματα του χθες δεν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση της σχέσης μας με τους χώρους αυτούς. Η σχέση αυτή θα πρέπει να έχει οργανικά και όχι οργανωτικά χαρακτηριστικά. Η συνάντησή μας με αυτές τις δυνάμεις θα πρέπει να πραγματοποιείται και να αναπτύσσεται μέσα στους ίδιους τους χώρους.

Γιατί η σχέση των απόμων με αυτούς είναι βιωματική, άμεση και όχι εξαρτημένη από ένα θεσμικό ή εργασιακό πλαίσιο. Το κόμμα μπορεί και πρέπει να συζητάει και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στους χώρους αυτών, δεν μπορεί όμως να αποφασίζει στο όνομά τους. Ούτε η λογική των κομματικών οργανώσεων, ούτε εκείνη των μετωπικών παρατάξεων μπορεί να αποτελέσει το ασφαλές πεδίο ανάπτυξης, προβληματισμού και δράσης. Η συνάντηση στους ίδιους τους χώρους μπορεί και πρέπει να ενισχύεται από τη δημιουργία «Επιτροπών Κοινωνικής Πρωτοβουλίας». Οι ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ θα πρέπει να είναι ανοικτές σε κάθε δραστήριο και προοδευτικό άτομο, χωρίς αποκλεισμούς και προαπαιτούμενα. Η εμπειρία από τη δημιουργία και τη λειτουργία τους μπορεί να αποτελέσει βασικό στοιχείο της αναγεννητικής μας πορείας.

18. Στις περιόδους κυβερνητικής ευθύνης προτείνεται η σύγκληση ανά έτος του **Εθνικού Συμβουλίου**, με θέμα την αξιολόγηση της πορείας Κυβέρνησης και Κινήματος.

Συντρόφισσες και Σύντροφοι, με το κείμενο αυτό, το Ε.Γ. θέλει να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός διαλόγου πάνω στις μεγάλες αλλαγές που συντελούνται παντού.

Ο ρυθμός των αλλαγών και ανακατάξεων είναι τέτοιος, που γρήγορα άλλους περιθωριοποιεί, άλλους ανατρέπει και άλλους δικαιώνει.

Το Κίνημά μας, με μια σειρά δικαιωμένες θέσεις και επιλογές, αλλά και διδαγμένο από τα λάθη του, πρέπει να συγχρονιστεί με τους ρυθμούς των εξελίξεων.

Να ερμηνεύσει χωρίς προκαταλήψεις το χθες, να αναλύσει το σήμερα και να ετοιμαστεί για το αύριο χωρίς φόβους και δογματισμούς.

Η χώρα, η κοινωνία και η νέα γενιά έχει ανάγκη το νέο ΠΑΣΟΚ, το περριμένει. Δεν έχουμε δικαίωμα να ολιγωρήσουμε για κανένα λόγο.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

1. ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

Το ΠΑΣΟΚ είναι φορέας των αρχών και των αξιών του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού, της Ανεξαρτησίας, της Δημοκρατίας, της Κοινωνικής Δικαιοσύνης και Αλληλεγγύης. Εμφορεύεται από τις αναλλοίωτες αξίες και ιδανικά της ελευθερίας, της ισότητας, της δικαιοσύνης. Με ηθικά πρότυπα που χαρακτηρίζονται από την ειλικρίνεια, την αλληλεγγύη, τον αυτοσεβασμό, την αξιοπρέπεια και την αξιοκρατία στην συμπεριφορά τους.

2. Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ

Το ΠΑΣΟΚ είναι πατριωτικό, δημοκρατικό, σύγχρονο σοσιαλιστικό Κόμμα. Μεγάλο αυθεντικό λαϊκό, ριζοσπαστικό Κίνημα, ανοικτό στην κοινωνία.

Η ελευθερία στις ιδεολογικές του αναζητήσεις, η πολιτική ενότητα και η εμμονή στη σύνθεση των αποφάσεων και η διαμόρφωση ευρύτερων προγραμματικών συμφωνιών, είναι το τρίπτυχο, που

ολοκληρώνει την εσωκομματική δημοκρατία και αναδεικνύει ηγεμονικό και ελκτικό ένα πολιτικό φορέα.

Η συλλογικότητα, που δεν καταργεί την διαφορετικότητα του προσώπου, θα πρέπει να είναι κυρίαρχη αρχή, της λειτουργίας των οργάνων του κόμματός μας.

Το ΠΑΣΟΚ είναι Κίνημα αυτόνομο ιδεολογικά, πολιτικά και οργανωτικά. Αρνείται τις εξαρτήσεις από το κράτος, τα ποικίλα οικονομικά και συντεχνιακά συμφέροντα, τις πελατειακές συλλογικές και ατομικές σχέσεις.

3. ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ

Το Κίνημά μας αναπτύσσει την πολιτική δράση και τις πρωτοβουλίες του:

- α. Στην υπεράσπιση των εθνικών μας δικαιών.
Στην κατοχύρωση του κράτους δικαίου, των ατομικών και συλλογικών ελευθεριών.
Στην διεύρυνση των θεσμών της σύγχρονης προεδρευομένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Στην κατεύθυνση της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της οικοδόμησης του κράτους πρόνοιας και της κοινωνίας αλληλεγγύης.
- β. Στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

- γ. Στους παραγωγικούς και εργασιακούς χώρους και στους θεσμικούς φορείς έκφρασης των πολιτών.
- δ. Στα νέα ρεύματα που διεκδικούν την ποιότητα ζωής. Στο περιβάλλον, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την παιδεία, την υγεία, την ποιότητα των καταναλωτικών αγαθών, την ένταξη και επανένταξη κάθε ειδικής κατηγορίας πολιτών στον κοινωνικό και παραγωγικό ιστό.
- ε. Στη νέα γενιά, στην εκπαίδευση, στα προβλήματα των γυναικών.
- στ. Στους θεσμούς Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- α. Το ΠΑΣΟΚ μετεξελίσσεται σε πολιτικό προγραμματικό φορέα. Συγκροτείται ως Κίνημα εθνικής, πολιτικής και κοινωνικής κινητοποίησης, αλλά και ως θεσμός παραγωγής πολιτικών και προγραμματικών θέσεων σε όλες τις βαθμίδες και τους χώρους ανάπτυξής του.
 - Συγκροτεί τομείς παραγωγής πολιτικής, προγραμματικών θέσεων και προτεραιοτήτων στην Κ.Ε., στα Π.Σ., Ν.Ο., Τ.Ο., Ε.Ο.
 - Συγκροτεί επιτελικά όργανα πολιτικού σχεδιασμού, στόχων και επιλογής προτεραιοτήτων σε νομαρχιακό επίπεδο και σε ειδικούς χώρους πολιτικής.
 - Οι τομείς πολιτικής δράσης της Κ.Ε., των Ν.Ε. και των Τομεακών και Επαρχιακών Γραφείων είναι φορείς υποβοηθητικοί της δουλειάς των συλλογικών οργάνων και δεν αποτελούν ενδιάμεση κομματική βαθμίδα.
- β. Κάθε συλλογικό θεσμικό όργανο του Κινήματός μας -στα διάφορα επίπεδα της κομματικής δομής- είναι το αντίστοιχο, διακριτό κέντρο διαμόρφωσης, σχεδιασμού και ελέγχου της πολιτικής του. Όλες οι εκφράσεις του ΠΑΣΟΚ πρέπει να κινούνται σε συμβατές τροχιές και κατευθύνσεις. Η πολιτική, οι στόχοι και οι προτεραιότητες συναποφασίζονται και η κάθε έκφραση του Κινήματος καλείται να τις υλοποιήσει αυτοτελώς στον χώρο της δικής της ευθύνης.
- γ. Αποκέντρωση του κόμματος και διάχυση της εξουσίας από την κορυφή της κομματικής πυραμίδας προς την βάση.
- δ. Δραστική αλλαγή της ηλικιακής κλίμακας του Κινήματός μας. Κοινωνικός εμπλουτισμός του, με πολίτες των κοινωνικών στρωμάτων και ρευμάτων που πρέπει να εκπροσωπεί σήμερα

το ΠΑΣΟΚ. Ενεργοποίηση και ένταξη των γυναικών στον κομματικό οργανισμό και στην πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας.

- ε. Συστήματα εκλογής οργάνων, που διασφαλίζουν την ανάδειξη όλων των απόψεων. Εγγυώνται την πολυφωνία, τον πλουραλισμό και την αποτελεσματικότητα του πολιτικού μας φορέα.
- στ. Συγκρότηση τομέων θεματικών πολιτικών για την επικοινωνία με τα σύγχρονα κοινωνικά ρεύματα και την προώθηση των μεγάλων αναπτυξιακών, θεσμικών και κοινωνικών επιλογών μας. Ανάπτυξη επιτροπών κοινωνικών πρωτοβουλιών μέσα στην κοινωνία για την επίλυση των προβλημάτων της.
- ζ. Οι παρατάξεις με την μορφή που τις γνωρίσαμε, εξέφρασαν την μετωπική σχέση του κόμματος με τον κοινωνικό χώρο και τον φορέα τους. Χρησιμοποιήθηκαν για το πέρασμα της πολιτικής γραμμής στην εποχή της ανάπτυξης των μαζικών κοινωνικών κινημάτων, την περίοδο των καθολικών πολιτικών αιτημάτων. Αυτή η σχέση διαμορφώθηκε την πρώτη δεκαετία της μεταπολίτευσης και ανταποκρινόταν στα κυρίαρχα στοιχεία της οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης της χώρας. Σήμερα η σχέση του κόμματος με την κοινωνία και τους φορείς της δεν μπορεί να είναι μετωπική. Πρέπει να μετεξελιχθεί σε διαύλους ανοικτής αμφίδρομης επικοινωνίας. Οι ανοικτοί αυτοί δίαυλοι επικοινωνίας πρέπει να εκφράζουν την κοινωνική και πολιτική χειραφέτηση του συγκεκριμένου χώρου. Η συζήτηση στο κρίσιμο αυτό θέμα πρέπει να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί σύντομα.
- η. Η Νεολαία, το Λεκανοπέδιο και ο Απόδημος Ελληνισμός πρέπει να συζητηθούν σε ειδικές διαδικασίες των χώρων και σε ειδική σύνοδο της Κ.Ε. μέχρι το τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΨΗΦΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

1. ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Γ.

- A. 1. Το Ε.Γ. εκλέγεται από την Κ.Ε. Η Κ.Ε. είναι το ανώτερο όργανο του Κινήματος μετά το Συνέδριο.
2. Δικαίωμα εκλογής στο Ε.Γ. έχουν μόνο τα μέλη της Κ.Ε.

2. ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ Κ.Ε.

- A. Σύμπτυξη και επαναπροσδιορισμός λειτουργίας των Τομέων Πολιτικής Δράσης. Θεσμική συγκρότησή τους και σταθερή σύνδεση με τους Τομείς Παραγωγής Πολιτικής και Θέσεων.

3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

- A. Τα Περιφερειακά Όργανα έχουν χαρακτήρα **προγραμματικό, επιτελικό και πολιτικό**. Έχουν σταθερή θεσμική συγκρότηση από όλες τις εκφράσεις του Κινήματος. Συμμετέχουν Κομματικά, Κοινοβουλευτικά, Κοινωνικά, Παραγωγικά, στελέχη της Νεολαίας, της Αυτοδιοίκησης κ.λπ. Έχουν σταθερή λειτουργία και διάταξη.
- Προτείνεται η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Σ., να εκλέγεται από τα μέλη του.
 - Εναλλακτικά προτείνεται, να ορίζεται η Σ.Ε του Π.Σ. θεσμικά από τους εκπροσώπους των Νομαρχιακών Οργανώσεων.

4. ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Η Ν.Ε. και η Τ.Ε. εκλέγεται από καθολική και άμεση ψηφοφορία όλων των μελών της Νομαρχιακής, Τομεακής Οργάνωσης. Ο αριθμός των μελών τους προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος της οργάνωσης και την έκταση των χώρων που καλύπτει, σε γεωγραφικό και κοινωνικό επίπεδο. Δικαίωμα εκλογής έχουν μόνο μέλη του ΠΑΣΟΚ. Το σύνολο των μελών της Ν.Ε. και Τ.Ε. εκλέγεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο.

5. ΕΚΛΟΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ Ν.Ε., Τ.Ε., Τ.Γ., ΕΠ.Γ., Σ.Ε.

- A. Ο Γραμματέας της Ν.Ε. της Τ.Ε., του Τ.Γ., των ΕΠ.Γ. και της Σ.Ε. εκλέγεται από μέλη των αντίστοιχων οργάνων.

6. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΕΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- A. 1. Το ΠΑΣΟΚ αναπτύσσεται πρωτοβάθμια σε γεωγραφικούς, παραγωγικούς και εργασιακούς χώρους.
2. Συγκροτεί **Τομείς θεματικών πολιτικών**, όπως η οικολογία, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, παιδεία, υγεία κ.λπ.
3. Οι Τομείς θεματικών πολιτικών συγκροτούνται από μέλη και φίλους. Έχουν πολιτικό προγραμματικό χαρακτήρα.

7. ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΦΙΛΩΝ

- A. 1. ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η καταγραφή και η σταθερή πολιτική επικοινωνία με τον φιλικό περίγυρο κάθε πρωτοβάθμιας οργάνωσης.
2. Οι φίλοι να έχουν δυνατότητα συμμετοχής στην Γ.Σ. με δικαίωμα λόγου.

8. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Τ.Α. και το ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

- A. ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ οι επιλογές των οργάνωσης να είναι δεσμευτικές για τα ανώτερα όργανα. Ειδικότερα προτείνεται:
1. Για το Κοινοβούλιο, ο διπλάσιος αριθμός υποψηφίων, από τον οποίο η Κ.Ε. διαμορφώνει τον συνδυασμό της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας.
 2. Στην Τ.Α., εκτός από τις πρωτεύουσες των Νομών, τους Δήμους πάνω από 70.000 κατοίκους και τους Νομάρχες, η τελική απόφαση να είναι στην ευθύνη της Ν.Ε.
 3. Η Κ.Ε. σε περίπτωση γενικών συνεργασιών με άλλους φορείς, ή εξαιρετικά ειδικών συνθηκών, έχει το δικαίωμα της τελικής επιλογής υποψηφίων για τους συγκεκριμένους Δήμους.

9. ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ - ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ, ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

- A. 1. Να υπάρχουν περιορισμοί στην συμμετοχή κυβερνητικών, κρατικών στελεχών στις συγκροτήσεις των κομματικών οργάνων, όλης της κλίμακας.
2. Να μην κατέχει μέλος κομματικού οργάνου περισσότερες από μία κρατικές θέσεις.
3. Η συμμετοχή στελεχών που κατέχουν κρατικές ή κυβερνητικές θέσεις στην Κ.Ε. και τις Ν.Ε. δεν πρέπει να ξεπερνούν το 60% των μελών τους.
4. Στο Ε.Γ. παραμένει η υπάρχουσα καταστατική ρύθμιση.

10. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΑΞΕΩΝ

A. Αλλαγή του μετωπικού τους χαρακτήρα. Ανάπτυξή τους, ως διαύλους αμφίδρομης επικοινωνίας με τους κοινωνικούς χώρους.

11. ΝΕΟΛΑΙΑ, ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟ

Για την Νεολαία και το Λεκανοπέδιο προσδιορίσαμε τις διαδικασίες και τον χρόνο πραγματοποίησής τους σε άλλο σημείο της απόφασής μας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

- Στο 1. A1.** 1. Το Ε.Γ. εκλέγεται από το Συνέδριο.
2. Αυτοδίκαια συμμετέχει στο Ε.Γ. ο Γραμματέας της Κ.Ο.
- Στο 2. A1.** Κατάργηση όλων των Τομέων της Κ.Ε. εκτός του Οργανωτικού, που μετατρέπεται σε τομέα Κινητοποίησης.
- Στο 3. A1. 1.** ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ τα Περιφερειακά Όργανα να έχουν **καθοδηγητικό, οργανωτικό και προγραμματικό** χαρακτήρα. Εκλογή των Π.Ο. από το σύνολο των μελών της Περιφέρειας, μέσα από την Περιφερειακή Συνέλευση.
- A1. 2.** Ο Γραμματέας αυτών των οργάνων να εκλέγεται από καθολική και άμεση ψηφοφορία των μελών της αντίστοιχης οργάνωσης.
- Στο 6. A1.** ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ οι πρωτοβάθμιες οργανώσεις να αναπτύσσονται:
1. Σε γεωγραφικό μόνο επίπεδο και όχι σε εργασιακό και παραγωγικό.
2. Μια, μόνο σε κάθε δήμο, ή δημοτικό διαμέρισμα ή συμβούλιο περιοχής.
3. Σε θεματικές ενότητες, όπως Οργάνωση οικολογίας, πολιτισμού, γυναικών κλπ.
4. Να καταργηθούν τα Τομεακά και Επαρχιακά Γραφεία.
- Στο 7. A1.** 1. ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η δημιουργία οργανώσεων φίλων, οι οποίες θα έχουν σταθερή πολιτική σχέση με την αντίστοιχη πρωτοβάθμια οργάνωση.
2. Οι Οργανώσεις φίλων συμμετέχουν στις υποδείξεις υποψηφίων για τις εκλογές στην Τ.Α. και το Κοινοβούλιο.
- Στο 8. A1.** Σε όλα τα επίπεδα της Τ.Α. οι αποφάσεις του ανάλογου κομματικού χώρου να είναι οι τελικές.
- Στο 9. A1.** 1. Να διευρυνθούν τα ασυμβίβαστα σε όλα τα κομματικά όργανα.
2. Να καταργηθούν όλα τα ασυμβίβαστα.
- Στο 10. A1.** Κατάργηση των παρατάξεων.

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

1. Συντρόφισσες και σύντροφοι, ολοκληρώθηκε μια τριήμερη διαδικασία που μας έδωσε τη δυνατότητα να συζητήσουμε ξανά, μετά από πολλά χρόνια, αποκλειστικά και μόνο για την οργάνωση του ΠΑΣΟΚ. Στα Συνέδρια βέβαια, συζητάμε για όλα τα θέματα. Εδώ όμως, πρόκειται για μια ειδική, Οργανωτική Συνδιάσκεψη, με σκοπό να μιλήσουμε για τον δημοκρατικό, προοδευτικό σοσιαλιστικό φορέα, της ελληνικής κοινωνίας, το ΠΑΣΟΚ, που 20 και κάτι χρόνια τώρα αποτελεί τη δικιά μας συμβολή, το δικό μας δημιούργημα, τον δικό μας πολιτικό φορέα, να προωθήσει τα συμφέροντα του ελληνικού λαού.

Επιτρέψτε μου να το πω σήμερα. Ήταν μια καλή στιγμή για το ΠΑΣΟΚ, ότι μπορέσαμε να πραγματοποιήσουμε αυτή τη διαδικασία. Επιτρέψτε μου να πω, ότι δικαίωθηκε η επιμονή στην επιλογή να βρεθούμε σήμερα όλοι εδώ, από όλη την Ελλάδα, τρεις μέρες και να συζητήσουμε για το ΠΑΣΟΚ.

Αισθάνομαι μάλιστα την υποχρέωση να πω, ότι αυτή η δικαίωση επιβεβαιώνεται πρώτα απ' όλα από τις τοποθετήσεις των εκπροσώπων των Οργανώσεων της Βάσης και της Περιφέρειας, των Νομαρχιακών και των Τομεακών Επιτροπών. Διότι ήρθαν με πολιτικές απόψεις, με προτάσεις, με θέσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ΠΑΣΟΚ, που σήμερα θέλουμε να αντιμετωπίσουμε.

Υπήρξαν βέβαια και άλλες τοποθετήσεις από κεντρικά στελέχη! Οι οποίες χρησιμοποίησαν τη διαδικασία για να καταθέσουν τη διαφοροποίησή τους. Ευτυχώς λίγες. Η διαφοροποίησή τους είτε είχε να κάνει με κριτική για τη διαδικασία πραγματοποίησης αυτής της Συνδιάσκεψης, είτε είχε στόχο να υποκαταστήσει κατά κάποιο τρόπο, το πλαίσιο και το περιεχόμενο αυτής της συζήτησης με διαδικασία προβολής της ατομικής δικαίωσης, του ατομικού ρόλου και της προσωπικής φιλοδοξίας.

Πιστεύω συντρόφισσες και σύντροφοι, ότι σήμερα πρέπει να μιλήσουμε με ειλικρίνεια. Οφείλουμε να πούμε τα πράγματα με το όνομά

τους. Έχουμε μια τεράστια ευθύνη απέναντι στο ΠΑΣΟΚ, απέναντι στις Ελληνίδες και στους Έλληνες, που αγωνιούν για την πορεία και εξέλιξη αυτού του τόπου.

Να αποδείξουμε ότι μπορούμε να συμβάλουμε, να βρούμε και να οριοθετήσουμε νέες απαντήσεις της σημερινής ελληνικής κοινωνίας στην κρίση, να βρούμε απαντήσεις στα μεγάλα προβλήματα. Εμείς είμαστε εκείνοι, οι οποίοι δεν μπορούμε να αποδεχθούμε τον ρόλο του παθητικού θεατή να περιγράφουμε απλά και να καταγγέλλουμε την κρίση.

Η προοδευτική παράταξη είναι εκείνη που έχει σήμερα την υποχρέωση να καταθέσει την πρόταση προοδευτικής στρατηγικής για τον τόπο. Το ΠΑΣΟΚ είναι ο φορέας που έχει την ευθύνη σήμερα να επιβεβαιώσει την ιδεολογία μας, την εθνική μας στρατηγική, τις επιμέρους πολιτικές και να σηματοδοτήσει το εθνικό σχέδιο λαϊκής κινητοποίησης, ώστε να ξαναβρεθούμε στην πρωτοπορία των κοινωνικών αγώνων, στην πρωτοπορία των λαϊκών δυνάμεων, να ανατρέψουμε τα αδιέξοδα που παραλάβαμε από το νεοσυντηρητισμό και τον νεοφιλελευθερισμό. Πάνω απ' όλα όμως, για να απαντήσουμε νικηφόρα στα μεγάλα προβλήματα, που περνάει πράγματι η ελληνική κοινωνία στην περίοδο αυτή.

Επιτρέψτε μου να το πω. Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, έχουμε ανάγκη να μιλήσουμε, να πάρουμε θέση ξεκάθαρα σε όλα τα θέματα. Διότι τα τελευταία δύο χρόνια υπάρχουν μια σειρά προβλήματα, τα οποία δεν είχαμε συνηθίσει στο παρελθόν να υπάρχουν στο ΠΑΣΟΚ.

Ένα ΠΑΣΟΚ, το οποίο ουσιαστικά κατάφερε να ανατρέψει από το '89 και μετά, την εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας. Να ανατρέψει, μέσα από μια συλλογική προσπάθεια κινητοποίησης όλων των δυνάμεων, την πορεία προς την ήττα και την περιθωριοποίηση, στην οποία πολλοί στην ελληνική κοινωνία, οι δυνάμεις της δεξιάς, του νεοφιλελευθερισμού και της συντήρησης, αλλά και άλλα μεγάλα και μικρά συμφέροντα, για μια τετραετία οδήγησαν.

Τούτο το κατάφερε με τη συνεπή αγωνιστική ηγεσία, του Α. Παπανδρέου, όσο όμως την αγωνιστική συνεπή κινητοποίηση συνολικά του Κινήματος ΠΑΣΟΚ. Της λαϊκής βάσης του Κινήματος και των στελεχών του. Τα οποία έχουν γιαυτό το δικαίωμα να πουν, ότι δικαιώθηκαν σ' αυτή την προσπάθεια. Γιατί οδήγησαν στην ηθική και πολιτική δικαίωση του ΠΑΣΟΚ και του Α. Παπανδρέου και της προοπτικής του

προοδευτικού Κινήματος και της Κεντροαριστεράς στην Ελλάδα.

Σε μια πολιτική δικαίωση, όσον αφορά την επιβεβαίωση της υπεροχής της ιδεολογίας του. Των ιδεολογικών αρχών του δημοκρατικού σοσιαλισμού, που σήμερα παραμένουν ουσιαστική βάση ενότητας και κινητοποίησης των κοινωνικών δυνάμεων που επηρεάζει το ΠΑΣΟΚ.

Πάνω απ' όλα όμως γιατί; Διότι έχουμε εθνική στρατηγική. Μια εθνική στρατηγική, η οποία απαντά συγχρόνως στα ιδεολογικά, στα κοινωνικά και στα οικονομικά, διαρθρωτικά και αναπτυξιακά θέματα της χώρας. Απαντά πάνω απ' όλα όμως, στα εθνικά θέματα αυτής της χώρας. Από τη στιγμή που διαθέτουμε μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική και μια ιδεολογία, αποδεκτή, έχουμε τις βάσεις της ενότητας αυτού του Κινήματος.

Βέβαια, όλοι μας ξέρουμε, δεν αρκεί να έχουμε ιδεολογία, δεν αρκεί να έχουμε εθνική στρατηγική. Χρειάζεται να προωθήσουμε συγκεκριμένους τακτικούς και στρατηγικούς στόχους, αλλά και τρόπους πολιτικής δράσης στη βάση ενός εθνικού, αναπτυξιακού σχεδίου εθνικής ανασυγκρότησης και συνεννόησης στην ελληνική κοινωνία. Χρειάζεται να έχουμε μια συμπεριφορά, συλλογική και ατομική τέτοια, που να επιβεβαιώνει τους στόχους αυτής της εθνικής στρατηγικής και αυτής της ιδεολογίας μας.

Μόνο η σύνδεση και η αναφορά σε συγκεκριμένες κοινωνικές δυνάμεις, που ικανοποιούνται τα συμφέροντα και οι απαιτήσεις τους, δικαιώνει την πολιτική στρατηγική την οποία ακολουθούμε.

Να γιατί, έχει τελικά μεγάλη σημασία τι κάνουμε στην πράξη. Πού στεκόμαστε στα διλήμματα, ποιές πολιτικές πρωτοβουλίες παίρνουμε. Ποιές λύσεις προωθούμε, με ποιό τρόπο απαντούμε στα προβλήματα: Από αυτά κρίνεται η ικανότητά μας να συσπειρώσουμε πράγματι μεγάλες λαϊκές πλειοψηφίες και να οδηγήσουμε το λαϊκό κίνημα, να οδηγήσουμε το λαό σε νίκη. Αυτό είναι το μεγάλο ζητούμενο ξανά σήμερα.

Αγαπητοί, συντρόφισσες και σύντροφοι. Το ΠΑΣΟΚ είναι ιστορικά καταδικασμένο. Δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική, βιώσιμη πρόταση για την προοπτική της ελληνικής κοινωνίας, παρά μόνο η εθνική στρατηγική, που προτείνει το ΠΑΣΟΚ και στη βάση αυτή μπορεί να διεκδικήσει την προοπτική επιτυχούς κινητοποίησης της ελληνικής κοινωνίας στην πορεία προς το 2000.

Αυτή είναι η πολιτική διαπίστωση, που έρχεται από παντού! Είναι

αυτή η προοπτική του, που ανοίγει νέες δυνατότητες πολιτικής διεύρυνσης και συνεργασίας με κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις, που είναι ώριμες και διατεθειμένες να κινηθούν προς την ίδια κατεύθυνση.

Να γιατί, όταν λέμε ότι το μέλλον του ΠΑΣΟΚ είναι το μέλλον της Ελλάδας, αυτό σε καμία περίπτωση δεν διατυπώνει υπεροψία, όπως άδικα κάποιος σύντροφος κατέθεσε. Απεναντίας, εκφράζει την υπεύθυνη κατανόηση και δέσμευσή μας να σταθούμε στις ευθύνες, που η ίδια η ελληνική κοινωνία απαιτεί από εμάς, με την επιλογή της να στηρίξει πλειοψηφικά την προοδευτική στρατηγική ως διέξοδο και ελπίδα. Εκείνη είναι, σε τελική ανάλυση, που θα κρίνει και θα σηματοδοτήσει την αναγκαία στρατηγική, για να προχωρήσουμε προς το 2000.

* * *

Αγαπητοί, συντρόφισσες και σύντροφοι,

2. Έχοντας όλα αυτά ως δεδομένα, –όπως φάνηκε αυτές τις μέρες από τις τοποθετήσεις πολλών στελεχών–, πρέπει να δούμε, μέσα από αυτή τη διαδικασία, της Συνδιάσκεψης, τι θέλουμε. Η Συνδιάσκεψη δεν είναι υποκατάστατο του Συνεδρίου. Η Συνδιάσκεψη δεν έχει σκοπό να απαντήσει σε όλα τα θέματα του ΠΑΣΟΚ. Η Συνδιάσκεψη σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται και δεν θέλει να απαντήσει σε ανύπαρκτα θέματα. Και ανύπαρκτα θέματα επιχειρούν ορισμένοι και από συγκεκριμένες πλευρές να μας θέσουν.

Ήταν όμως ιδιαίτερα ξεκάθαρο, αυτό που ακούστηκε από πολλούς ομιλητές και εκφράσθηκε με εντυπωσιακά ομόθυμο τρόπο από τη συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων σήμερα εδώ. **Δεν υπάρχει θέμα διαδοχής στο ΠΑΣΟΚ σήμερα.** Είναι η υπεύθυνη, συλλογική απάντηση και τοποθέτηση της Συνδιάσκεψης. Εισάγεται όμως το θέμα αυτό από πολλές πλευρές, φυσικά κύρια απ' έξω, όχι μόνο από τον τύπο, αλλά και από συγκεκριμένες άλλες πλευρές, διότι είναι το μέσο αποπροσανατολισμού και υπονόμευσης της πορείας ανασυγκρότησης, ενδυνάμωσης και πολιτικής αναβάθμισης του ΠΑΣΟΚ σήμερα.

Υπάρχουν βέβαια και ορισμένες καλοπροαίρετες φωνές. Ναι, αλλά αν κάποτε έρθει η στιγμή –παρ' όλο που είναι ανεπίκαιρο τώρα, το θέμα–, τι θα γίνει; Και σε αυτό υπάρχει απάντηση. Νομίζω, ότι πιο καταλυτική ήταν η απάντηση που έδωσε την πρώτη μέρα ο Ανδρέας Παπανδρέου. Με την παρέμβασή του, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ξεκαθάρισε, –για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία, για μια ακόμα φορά–, ότι

υπάρχει η κορυφαία διαδικασία ενός δημοκρατικού Συνεδρίου, που θα απαντήσει και σ' αυτό το θέμα, όταν έρθει η στιγμή. Διασφαλίζοντας την ενότητα, την αποδοχή, τη συνέχεια και την εξέλιξη του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος.

Βέβαια, αυτό που έχει σημασία είναι ότι, πέραν των καταστατικών διαδικασιών, υπάρχει η εγγύηση της πολιτικής βούλησης του συνολικού ΠΑΣΟΚ, ότι αυτές οι διαδικασίες θα τηρηθούν. Υπάρχει η εγγύηση του ίδιου του Ανδρέα Παπανδρέου. Υπάρχει η εγγύηση της λαϊκής βάσης του ΠΑΣΟΚ, που μαζί με τον Πρόεδρο και τα θεσμικά Όργανα, εγγυώνται καθημερινά την ενότητα, την προοπτική και την πορεία αυτού του Κινήματος.

* * *

Αγαπητοί, συντρόφισσες και σύντροφοι,

3. Όπως και πριν είπα, όλα αυτά είναι δεδομένα. Πρέπει να δούμε, γιατί σήμερα είμαστε εδώ. Γι' αυτά τα θέματα πάντως, δεν είμαστε. Διότι αυτά είναι ξεκαθαρισμένα και δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση επί αυτών. Έχουμε όμως την υποχρέωση, να απαντήσουμε στις αγωνίες και στη δυσκολία των συντρόφων και των συντροφισσών, που ήρθαν από τις Τοπικές Οργανώσεις, από τις Νομαρχιακές και Τομεακές Επιτροπές. Οι οποίοι υφίστανται καθημερινά, αν θέλετε, στο Δήμο, στο Νομό, στην περιφέρεια, στους χώρους παραγωγής ή των υπηρεσιών, τις συνέπειες των πολιτικών που προωθούμε και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε ως κυβέρνηση και πολιτικός φορέας.

Οι συντρόφισσες και σύντροφοι, είναι αυτοί που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του πολιτικού αγώνα για προώθηση της προοδευτικής στρατηγικής. Είναι εκείνοι, που είναι υποχρεωμένοι να απολογούνται για κάθε μέτρο, για κάθε πολιτική, αλλά και για τις συνέπειες κάθε σύγκρουσης την οποία επιδιώκουμε, κάθε μεταρρύθμισης, κάθε αλλαγής που προωθούμε, αλλά και κάθε διαχείρισης στην οποία ενίοτε διολισθαίνουμε! Ξέρετε πολύ καλά, ότι τα στελέχη και τα μέλη μας στις Τοπικές Οργανώσεις είναι εκείνα, που υφίστανται τις αντιδράσεις από τον πολίτη, ο οποίος έρχεται και ζητάει την ακύρωση του νόμου αντικειμενικών όρων προσλήψεων, του 2190, ή τις συνέπειες γιατί δεν προχωρεί μια συγκεκριμένη προοδευτική πολιτική με το ρυθμό που είναι ανάγκη να προχωρήσει. Τα στελέχη μας στη βάση είναι εκείνα, τέλος, που καθημερινά υφίστανται τις συνέπειες κάθε καθυστέρησης, κάθε διαφοροποίησης ή απόκλισης ή και αντίθετης απόφασης με τις

προεκλογικές μας δεσμεύσεις που ενίοτε εμφανίζονται ως πολιτική ΠΑΣΟΚ.

Έχουν λοιπόν το δικαίωμα, σήμερα να απαιτήσουν και να στείλουν σαφή μηνύματα. Το μήνυμα, το οποίο ήρθε ως κραυγή αγωνίας ήταν: Πολιτική και Προγραμματική Ανασυγκρότηση του ΠΑΣΟΚ. Πολιτική ενδυνάμωση. Δώστε στον πολιτικό φορέα ΠΑΣΟΚ τη δυνατότητα να παράγει πολιτικές, να παρεμβαίνει στρατηγικά στην κοινωνία, να μπορεί να εγγυηθεί μέσα από διαδικασίες, δημοκρατικές, συμμετοχικές, διαμόρφωση του περιεχομένου και την προώθηση των συγκεκριμένων πολιτικών, αλλά και τον έλεγχο στο ρυθμό υλοποίησής τους.

Ελάτε να δυναμώσουμε –απαιτεί η βάση– το ΠΑΣΟΚ. Ωστε να μπορέσει να γίνει ο κυρίαρχος, δημοκρατικός, προοδευτικός, σύγχρονος πολιτικός φορέας, που θα διασφαλίσει αποφασιστική παρέμβαση και στήριξη των συγκεκριμένων πολιτικών του μέσα στην κοινωνία, μέσα στο λαό. Ελάτε να εγγυηθούμε συλλογικά την δέσμευσή μας, να κάνουμε ορατά, σε τακτό χρονικό διάστημα, τα επιτεύγματα της στρατηγικής και των πολιτικών ΠΑΣΟΚ, αυτό απαιτεί η κοινωνική βάση του ΠΑΣΟΚ.

Οι πολιτικές, πρέπει να κατανοήσουμε συντρόφισσες και σύντροφοι, δεν περνάνε απλά και μόνο με τα νομοσχέδια, ή τις υπουργικές, ή διοικητικές αποφάσεις, είτε ως αποφάσεις των νομαρχών, είτε ως αποφάσεις των οποιωνδήποτε άλλων θεσμικών Οργάνων. Οι πολιτικές επιβεβαιώνονται στην πράξη, μέσα από την αποδοχή της ίδιας της λαϊκής βάσης, μέσα από τη στήριξη, την οποία μπορεί να δώσει ο πολίτης και τον βαθμό κινητοποίησής του, που διαμορφώνει η αποδοχή στο περιεχόμενό του.

Να λοιπόν γιατί, έχει σημασία τα μηνύματα που στέλνουν οι Οργανώσεις μας σήμερα, να πάνε προς κάθε κατεύθυνση. Πρώτα προς το Κίνημα. Ζητούν να αλλάξουμε ουσιαστικά ορισμένα μέχρι σήμερα γνωστά χαρακτηριστικά του Κινήματος. Που ήταν μέχρι σήμερα ένα Κόμμα παρέμβασης, κύρια με σημαντικές εκλογικές νίκες. Πρέπει όμως να πούμε σήμερα, ότι Κόμμα εκλογικός μηχανισμός πλέον, –ανοιχτά και ξεκάθαρα–, δεν αρκεί. Δεν στέκεται στην ελληνική κοινωνία, δεν μπορεί να πείσει. Δεν μπορεί να εγγυηθεί την αναγκαία πορεία προόδου και αλλαγών που χρειαζόμαστε.

Όπως επίσης, να πούμε, ότι δεν θέλουμε ένα Κόμμα, που λειτουργεί αποκλειστικά και μόνο ως διαμεσολαβητής, νέων πλεαταιακών

σχέσεων, ανάλογης εκείνης που διαμορφώσαμε στη δεκαετία του '80. Με εκείνο το περίφημο 40-40-20, που δώσαμε τη δυνατότητα στον οποιονδήποτε να έρχεται στο ΠΑΣΟΚ αποκλειστικά και μόνο ως γραφείο εξεύρεσης εργασίας.

Πρέπει, το συλλογικό ΠΑΣΟΚ, –με κάθε ειλικρίνεια–, αναλαμβάνοντας το πολιτικό κόστος, να βγει και να πει ότι αυτό πλέον σήμερα δεν γίνεται. Διότι η ανάγκη ανασυγκρότησης τόσο του κράτους, όσο και της αυτοδιοίκησης, μιας νέας αντίληψης για τη σύγχρονη αντιμετώπιση των θεμάτων της πολιτείας, δεν το επιτρέπει πλέον, αν δεν θέλουμε να οδηγηθούμε σε χρεωκοπία.

Να λοιπόν γιατί, συντρόφισσες και σύντροφοι, έχουν δικίο οι Οργανώσεις μας και τα στελέχη, που ζητούν να προωθήσουμε όλες τις αναγκαίες αλλαγές, ώστε να διαμορφώσουμε ένα Κόμμα προγραμματικού χαρακτήρα. Ένα Κόμμα παραγωγής πολιτικών. Ένα Κόμμα, που θα μπορεί να παρέμβει και να έχει την ευθύνη να διαμορφώσει πολιτικές θέσεις. Που θα είναι όμως και δεσμευτικές, από εκεί και πέρα, για κάθε Υπουργό, για κάθε Διοικητή, για κάθε Δήμαρχο, για κάθε αιρετό, όποιος κι αν είναι, όπου και αν υπηρετεί!

Πρέπει να καταλάβουμε, ότι το ΠΑΣΟΚ, δεν μπορεί να σταθεί ως άθροισμα επιμέρους προσωπικών λειτουργιών και προσωπικών ευθυνών στο όνομα της μεγάλης στρατηγικής, του μεγάλου προγραμματικού λόγου ΠΑΣΟΚ. Απεναντίας, αυτό απέτυχε στην πράξη. Καθημερινά βλέπουμε προβλήματα, ορατά σε όλα τα επίπεδα. Άρα, έχουμε την ευθύνη τώρα πλέον, να διαμορφώσουμε τις προϋποθέσεις, να αναβαθμίσουμε το ΠΑΣΟΚ σε ένα Κόμμα ολοκληρωμένου προγραμματικού και πολιτικού λόγου, έτσι ώστε να του δώσουμε τη δυνατότητα να κατακτήσει τη δύναμη εγγυήσης και επιβολής, τη δύναμη στήριξης και προώθησης αυτών των πολιτικών του ΠΑΣΟΚ προς κάθε κατεύθυνση.

* * *

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

4. Χαίρομαι, διότι η Επιτροπή Κωδικοποίησης, –που ανακοινώθηκε από την πρώτη μέρα, –οι σύντροφοι του Εκτελεστικού Γραφείου, της Κεντρικής Επιτροπής και των Νομαρχιακών Επιτροπών, έχουν πραγματοποιήσει, –όπως έχουμε πληροφορηθεί–, ένα σημαντικό έργο κωδικοποίησης των συγκεκριμένων πλέον προτάσεων, που έφερε

η βάση, οι Νομαρχιακές Επιτροπές, οι Τομεακές Επιτροπές. Παράλληλα βέβαια και τις προτάσεις, που κατατέθηκαν από την Κεντρική Επιτροπή, από την Κοινοβουλευτική Ομάδα, μέσα από την ειδική Σύνοδο πριν 4 μήνες. Έτσι θα οδηγηθούμε υπεύθυνα, συλλογικά, δημιουργικά στη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων, που θα τεθούν αξιολογικά στο Σώμα. Και καλούμαστε όλοι να αποφασίσουμε. Εδώ, δεν ήρθαμε για μονολόγους, δεν ήρθαμε μόνο για να επιβεβαιώσουμε την ιδεολογία και την πολιτική μας στρατηγική. Ήρθαμε για να συνθέσουμε απόψεις, να πάρουμε αποφάσεις και από αύριο να λειτουργήσουμε με βάση αυτές τις αποφάσεις.

Εδώ ακριβώς είναι η μεγάλη διαφορά, συντρόφισσες και σύντροφοι, αυτής της διαδικασίας από οποιεσδήποτε άλλες. Ήταν μια αναγκαία κίνηση. Να ξανακινηθεί, να ζωντανέψει το ΠΑΣΟΚ, να αναλάβουμε ευθύνες όλοι μας σε όλα τα επίπεδα. Δεν είναι πια δυνατό να λέμε ότι οι ευθύνες είναι της κορυφής, οι ευθύνες είναι του Προέδρου, είναι της Κεντρικής Επιτροπής, είναι του Εκτελεστικού Γραφείου.

Βεβαίως, έχουμε πρώτοι από όλους εμείς σε αυτό το επίπεδο, ευθύνες και δεν τις μεταφέρουμε σε κανέναν άλλο. Μάλιστα, όπως σας είπα και προχθές, πρώτος εγώ. Δεν θέλω να ρίξω σε κανέναν ευθύνη, πέραν αυτής που ο καθένας γνωρίζει ότι ο ίδιος έχει. Αλλά πρέπει να καταλάβουμε, ότι μπήκαμε σε μια περίοδο που χρειάζεται ευρύτατη πολιτική συμφωνία των πάντων, όχι μόνο στην κορυφή, αλλά στα ενδιάμεσα στελέχη, στα θεσμικά Όργανα, στη βάση. Μια νέα συμφωνία τους ΠΑΣΟΚ από τη βάση μέχρι την κορυφή, για τους όρους, πάνω στους οποίους θα στηρίξουμε την πορεία μας από εδώ και πέρα.

Αυτή είναι η απαίτηση, αυτή είναι η ανάγκη, αυτή είναι η προϋπόθεση για να πετύχουμε στη νέα προοπτική, που ανοίγεται μπροστά μας για την Ελληνική κοινωνία. Διότι, συντρόφισσες και σύντροφοι, είναι σημαντικό και ασυνήθιστο για τα ελληνικά δεδομένα, ότι ένας πολιτικός φορέας με οκτάχρονη κυβερνητική θητεία, μετά από τέσσερα χρόνια αντιπολίτευσης, μόλις ξανα-ανέλαβε από τον Ελληνικό λαό την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας, με συνέπεια εφάρμοσε δυο βασικές πολιτικές του δεσμεύσεις και επιλογές. Έξι μήνες αφότου γίναμε Κυβέρνηση, πραγματοποιήσαμε το 3ο Συνέδριο, όπως είχαμε υποσχεθεί πριν από τις εκλογές, με συνέπεια. Αποδεικνύοντας, ότι ένας σύγχρονος, δημοκρατικός, προοδευτικός, πολιτικός φορέας, δεν μπορεί να μεταθέτει τις δεσμεύσεις του, δεν μπορεί να μεταθέτει τις

εσωκομματικές του διαδικασίες. Και όσους επέλεξαν να κάνουν κριτική για τις διαδικασίες, τους ρωτώ: «Σκεφτόσαστε, τι θα υπήρχε σήμερα, αν δεν είχαμε κάνει το 3ο Συνέδριο στο πρώτο εξάμηνο της χρονιάς στο '94;» Καταλαβαίνετε ότι η χρονιά του '94 με τις εκλογικές αναμετρήσεις, δε θα μας έδινε καμία δυνατότητα για κάτι τέτοιο. Έτσι λοιπόν, θα σερνόμασταν σε μια διαρκή αντιπαράθεση ευθυνών. Ποιος φταίει, ποιος δεν φταίει, για τις μεταθέσεις, τις καθυστερήσεις κ.ά.

Έτσι λοιπόν και σήμερα, καλούμαστε να αποδεχθούμε ότι, με την επιμονή μας μέσα στο πρώτο εξάμηνο του '95 να πραγματοποιηθεί αυτή η Συνδιάσκεψη, διαμορφώνουμε, όπως και με το 3ο Συνέδριο, που πετύχαμε την ενότητα του ΠΑΣΟΚ πάνω σε συγκεκριμένες ιδεολογικές, στρατηγικές και πολιτικές θέσεις, την ενότητα του ΠΑΣΟΚ πάνω σε συγκεκριμένες προτάσεις αλλαγών για το Κόμμα ΠΑΣΟΚ, για την οργανωτική μας δομή, για την οργανωτική μας πολιτική, τους όρους πολιτικής παρέμβασης του Κινήματος. Τη σχέση του με τους πολίτες.

Γιατί πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, ότι δεν αρκεί να λέμε ότι υπάρχουν Περιφερειακά Όργανα στο Καταστατικό. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε τις προτάσεις, που μεταφέρουν την πολιτική, την κομματική εξουσία και αρμοδιότητα από το κέντρο στην Περιφέρεια και αναγορεύουν τα περιφερειακά αιρετά όργανα σε αυτοτελή όργανα διαμόρφωσης πολιτικής του ΠΑΣΟΚ στην περιφέρεια και συντονισμού για όλα τα θέματα, που αφορούν τις ελληνικές Περιφέρειες.

Γι' αυτό, πρέπει να είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε την πρόταση, ότι αμέσως μετά το Φθινόπωρο, θα σηματοδοτήσουμε ξανά -το ΠΑΣΟΚ, αυτή τη φορά όχι η κυβέρνηση-, την πρωτοβουλία πραγματοποίησης στο Α' εξάμηνο του '96, δεκατριών Αναπτυξιακών Περιφερειακών Συνεδρίων. Για να εξειδικεύσουμε σε κάθε περιφέρεια την αναπτυξιακή πολιτική του ΠΑΣΟΚ επιλέγοντας τις προτεραιότητες στην υλοποίηση. Όπως κάναμε το 1988 και δώσαμε τη μεγάλη ώθηση ανάπτυξης στην ελληνική Περιφέρεια. Για να καταλάβουν όλοι ότι τώρα πλέον το ΠΑΣΟΚ μπαίνει μπροστά με τα υπεύθυνα νέα, αιρετά, αποκεντρωμένα, ενδιάμεσα πολιτικά όργανα. Να πάρει ευθύνες, να διαμορφώσει τους όρους αποτελεσματικής τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και εξέλιξης.

Να διαπιστώσουμε από κοντά τι χωλαίνει. Πού είναι τα προβλήματα. Γιατί δεν προχωρεί η παραγωγική αναδιάρθρωση. Γιατί δεν προω-

θούνται μια σειρά από παρεμβάσεις ουσίας που πρέπει να γίνουν στην Περιφέρεια. Μόνο μέσα από την διαδικασία αποκέντρωσης πολιτικής, οργανωτικής, κομματικής εξουσίας, είναι δυνατόν να διαμορφώσουμε προοπτικές αξιοποίησης της κοινωνικής δυναμικής στην περιφέρεια και να δημιουργήσουμε αποτέλεσμα.

Επιπλέον πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν έχουμε και χρονικά περιθώρια. Ό,τι μπορέσουμε να δημιουργήσουμε το '96. Γιατί το '97 θα είναι και πάλι εκλογική χρονιά. Το ΠΑΣΟΚ έχει την ευθύνη να οδηγήσει το λαϊκό κίνημα σε νέες νίκες. Μια νέα πορεία, με νέα προοπτική. Να, γιατί συντρόφισσες και σύντροφοι, έχει σημασία σήμερα τι θα αποφασίσουμε. Επιβεβαιώσαμε με τις τοποθετήσεις σας την πολιτική μας αυτονομία. Επιβεβαιώσαμε τον χαρακτήρα και την φυσιογνωμία του ΠΑΣΟΚ, που θέλουμε. Αντίθετα απορρίψαμε, απ' ό,τι άκουσα σχεδόν απ' όλους, ένα Ομοσπονδιακό τύπου Κόμμα.

Οι Σύεδροι, συμφωνούν με μεγάλη πλειοψηφία και απαιτούν ένα Κόμμα παρεμβατικό, ένα Κόμμα που παρεμβαίνει για ν' αλλάξει ουσιαστικά τα κακώς κείμενα, για να συγκρουστεί με υπάρχουσες καταστάσεις όχι μόνον σε θεσμικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο νοοτροπίας και αντίληψης. Είμαστε ένα Πατριωτικό Κίνημα τομών, ρήξεων και μεταρρυθμίσεων. Αυτή είναι η δυναμική του ΠΑΣΟΚ. Και μόνον έτσι, αν το καταλάβουμε, θα μπορέσουμε πράγματι να οδηγήσουμε σε αποτέλεσμα.

Ένα άλλο θέμα που εκφράσθηκε δυναμικά είναι η κοινή αγωνία, για την προώθηση της κυβερνητικής πολιτικής στη διετία που έρχεται. Συνολικά μπορούμε να πούμε ότι η κυβέρνηση έκανε θετικό έργο. Αλλά συγχρόνως ο λαός, που δεν έχει δει ακόμη ορατά αποτελέσματα, σ' εκείνα τα κρίσιμα σημεία, -πέραν της εξυγίανσης των μακροοικονομικών, μεγεθών, πέραν των μεγάλων θεσμικών αλλαγών που πραγματοποιήσαμε, δεν είδε ορατά αποτελέσματα στην τσέπη. Δεν είδε ορατά αποτελέσματα στην κοινωνική φροντίδα. Δεν είδε ορατά αποτελέσματα σε μια σειρά από θέματα, που ιδιαίτερα οι κοινωνικές ομάδες που στηρίζουν το ΠΑΣΟΚ έχουν ανάγκη να τα δουν, για να πειστούν ότι κι αυτή η νέα κυβερνητική θητεία του ΠΑΣΟΚ προωθεί μια φιλολαϊκή και προοδευτική πολιτική, προς όφελος της μεγάλης πλειοψηφίας.

Να γιατί, έχει σημασία να δείξουμε στην πράξη, ότι εμείς προωθούμε την ανάπτυξη και την εξέλιξη για μια ισχυρή Ελλάδα, για μια δυναμική οικονομία, για αμια ανοιχτή δημοκρατία, για μια ενεργό κοινω-

νία. Μέσα από μια δίκαιη, έντιμη συμφωνία που κάνει το ΠΑΣΟΚ με το λαό και με τις κοινωνικές ομάδες, έτσι ώστε να αισθανθεί ο κάθε πολίτης, ότι δεν υπάρχει κίνδυνος να συνεχιστεί η πορεία των θυσιών χωρίς αντίκρισμα. Να αισθανθεί ότι ο εκσυγχρονισμός, η ανανέωση, η σύγκλιση του επιπέδου ανάπτυξης της Ελλάδας προς την Ευρώπη δεν θα γίνει εις βάρος των εργαζομένων, δεν θα γίνει εις βάρος εκείνης της κοινωνικής πλειοψηφίας που εκφράζει το ΠΑΣΟΚ.

Να γιατί λέμε, ότι χρειαζόμαστε μια έντιμη, δίκαιη συμφωνία για την συνολική προεία εκσυγχρονισμού, ανανέωσης και ανασυγκρότησης της ελληνικής κοινωνίας, πηγαίνοντας προς την Ευρώπη.

* * *

5. Σύντροφοι, εγώ δεν πρόκειται να επεκταθώ στις επιμέρους αλλαγές. Οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες θα τις παρουσιάσουν. Τις έχουμε όμως ανάγκη αυτές τις αλλαγές. Πρέπει ν' αλλάξουμε πολλά πράγματα.

Κάποτε σε κάποια ομιλία είπα, ότι πρέπει ν' αλλάξουν όλα στο ΠΑΣΟΚ. Συγκεκριμένα, σε τέσσερα επίπεδα. Στο κεντρικό, στο περιφερειακό, στο νομαρχιακό, στο τοπικό. Ήρθε η ώρα, μετά από 20 χρόνια, να ξανασκεφτούμε πολλά πράγματα στον τρόπο λειτουργίας, παρέμβασης και αποτελεσματικότητας της οργάνωσής μας.

Βέβαια, οι συγκεκριμένες προτάσεις αλλαγών θα δείξουν, όπως και η αποδοχή τους από εμάς, -αν και νομίζω δικές σας προτάσεις είναι- την ικανότητά μας να δεσμευτούμε και να στηρίξουμε έμπρακτα αυτές τις αλλαγές. Υπάρχει όμως μία βασική προϋπόθεση: Να συμφωνήσουμε ότι αυτές οι αλλαγές, θα αποτελέσουν την βάση της λειτουργίας μας από εδώ και πέρα, αμέσως.

Άκουσα κάποιους, που είπαν ότι αυτά που προτείνουμε θα πάνε στην Κεντρική Επιτροπή, θα είναι αλλαγές καταστατικού, θα αφορούν το επόμενο Συνέδριο. Υπάρχουν όμως, μια σειρά από προτάσεις για αλλαγές, που με ευθύνη της Κεντρικής Επιτροπής, μετά από απόφαση της Συνδιάσκεψης, μπορούν να προχωρήσουν και να γίνουν πράξη άμεσα.

Υπάρχει ένα ακόμα θέμα: Έκτακτο Συνέδριο, πρόωπο Συνέδριο. Επιτρέψτε μου να πω, ότι εάν τους τελευταίους τρεις - τέσσερις μήνες δείξαμε αναγκαστικά μια εσωστρέφεια, προωθώντας μια διαδικασία διαλόγου σε όλα τα επίπεδα, για να μπορέσει το ΠΑΣΟΚ να απαντήσει

σε όλες τις αναγκαίες αλλαγές που έχουμε να κάνουμε, -καταλαβαίνετε ότι το ενδεχόμενο να πάμε μετά από έξι ή οκτώ μήνες, πάλι σε μια ανάλογη εσωκομματική διαδικασία, θα μονιμοποιήσει την εσωστρέφεια. Πού μένει τότε η υποχρέωσή μας να βγούμε, να κινητοποιηθούμε και να στηρίξουμε την προώθηση της προοδευτικής στρατηγικής και των πολιτικών που θα αλλάξουν ριζικά την τύχη αυτού του τόπου μέσα στους επόμενους μήνες;

Na λοιπόν, γιατί, συντρόφισσες και σύντροφοι, αυτό που έχει σημασία να επιβεβαιώσουμε σήμερα, είναι ότι αυτή η Συνδιάσκεψη όχι μόνον έγινε, αλλά απέδωσε. Αυτή η Συνδιάσκεψη επικύρωσε την ενότητα ή μάλλον τους όρους ενότητας του ΠΑΣΟΚ σε τέσσερα επίπεδα: Είναι η ιδεολογική ενότητα με βάση τις αρχές του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Είναι η στρατηγική ενότητα με βάση το περιεχόμενο της εθνικής στρατηγικής ΠΑΣΟΚ, που απαντά συγχρόνως και στα τρία θέματα, το εθνικό, το κοινωνικό και το οικονομικό-αναπτυξιακό. Επιπλέον όμως, έχουμε και την ενότητα στους στόχους και το περιεχόμενο των πρωτοβουλιών, που πρέπει να πάρουμε, για να προωθήσουμε την εφαρμογή της στρατηγικής μας για την ελληνική κοινωνία.

Εδώ, επιτρέψτε μου να πω, υπάρχουν μία σειρά από πρωτοβουλίες, που πρέπει να διασυνδέσουν την δράση και την λειτουργία του ΠΑΣΟΚ με διαδικασίες διαλόγου, για το περιεχόμενο συγκεκριμένων πολιτικών που θα γίνουν κυρίαρχες για τα εθνικά, για τα οικονομικά και για τα κοινωνικά θέματα.

Na γιατί χρειαζόμαστε την Ημερίδα για την οικονομία και την ανάπτυξη, αμέσως το Φθινόπωρο. Για να μπορέσουμε να δούμε τους όρους στους οποίους θα στηρίξουμε την αντιμετώπιση της ανεργίας και θα προωθήσουμε την απασχόληση. Πως θα προωθήσουμε όρους παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας στο πρωτογενές, δευτερογενές και τριτογενές επίπεδο, με συγκεκριμένες πολιτικές πρωτοβουλίες και με συγκεκριμένα μέτρα. Είναι μία δέσμευση, που έχει ήδη αποφασιστεί από το Εκτελεστικό Γραφείο. Όπως ο διάλογος για την Διακυβερνητική Διάσκεψη του '96, για την Ευρώπη, έδωσε την δυνατότητα, ακόμη και σήμερα να συζητάμε σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, ως ΠΑΣΟΚ, για ποιές αλλαγές έρχονται και που πρέπει να προσανατολιστούμε.

Οι προτάσεις μας προωθούν και μια σειρά από άλλες πολιτικές, είτε για την Μεσόγειο, είτε τη Βαλκανική Συνδιάσκεψη, και δείχνουν την κατεύθυνση προς την οποία έχουμε να κινηθούμε.

Αλλά και η κοινωνική πολιτική, για υγεία, παιδεία, περιβάλλον, απαιτούν αντίστοιχες διαδικασίες Συνδιασκέψεων, ημερίδων και διαλόγου, που πρέπει παράλληλα να προωθήσουμε. Εάν θέλουμε να δώσουμε τη δυνατότητα στο συλλογικό ΠΑΣΟΚ να προωθήσει την παραγωγή πολιτικών, τότε πρέπει όλο το δυναμικό του ΠΑΣΟΚ να στηρίξει την προώθηση αυτών των πολιτικών.

Γι' αυτό έχει σημασία, αυτό το οποίο και προτείνατε, σύντροφοι: Ένταξη όλων των μελών της Κεντρικής Επιτροπής και όλων των μελών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, στα κεντρικά, και στα περιφερειακά όργανα παραγωγής πολιτικής. Μόνον με συγκεκριμένες δεσμεύσεις και προσωπικές ευθύνες σε συγκεκριμένο χώρο δράσης, μπορούμε να οδηγήσουμε σε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Τις αλλαγές, δεν αρκεί να τις συμφωνήσουμε. Πρέπει να δυναμώσουμε πολιτικά το ΠΑΣΟΚ, μέσα από συγκεκριμένες επιλογές αποκέντρωσης πολιτικής και κομματικής εξουσίας, ώστε να εγγυηθεί την υλοποίηση και την επιτυχία αυτών των πολιτικών.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, η προσπάθειά μας αυτή, δεν έχει μόνο μια «ιδιοτελή» σκοπιμότητα, να αναβαθμίσουμε και να ενισχύσουμε το ΠΑΣΟΚ. Η προσπάθειά μας, εκσυγχρονισμού, ανασυγκρότησης, ανανέωσης του πολιτικού φορέα ΠΑΣΟΚ, είναι η δική μας συμβολή στην κρίση του πολιτικού συστήματος, στην κρίση της πολιτικής, συνολικά της ελληνικής κοινωνίας. Έχει σημασία να γνωρίζουμε, ότι αυτή η κρίση δεν μπορεί από κανέναν άλλον να αντιμετωπιστεί. Όπως είπε προηγουμένως και ο Απόστολος Κακλαμάνης, σε καμιά περίπτωση δεν πρόκειται να αντιμετωπιστεί ούτε από τα ΜΜΕ, ούτε από τα οικονομικά κέντρα, που προσπαθούν να ασκήσουν επιρροή, -μέσα από τον οικονομικό έλεγχο των συγκεκριμένων ΜΜΕ-, στις πολιτικές εξελίξεις και στις πολιτικές πρωτοβουλίες.

Αγαπητοί συντρόφισσες και σύντροφοι. Μόνο εάν συμβάλλουμε στην κατοχύρωση της αυτοτέλειας και της ανεξαρτησίας του πολιτικού φορέα ΠΑΣΟΚ, τότε μόνο μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα διασφαλίσουμε μία τέτοια πορεία της πολιτικής ζωής του τόπου. Na γιατί, χρειάζονται αλλαγές στο Κόμμα. Na γιατί χρειάζονται αλλαγές σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

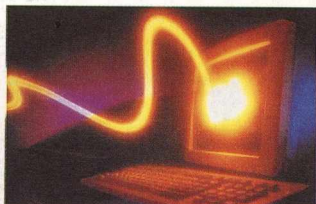
Και το ερώτημα είναι, μπορούμε συντρόφισσες και σύντροφοι; Αυτή είναι η απάντηση την οποία πρέπει να δώσουμε.

Κι εγώ είμαι αισιόδοξος. Πιστεύω ότι το ΠΑΣΟΚ, μέσα από την ση-

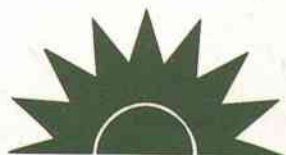
μερινή Συνδιάσκεψη μπορεί να απαντήσει θετικά. Ναι, αναλαμβάνουμε ξανά τις ευθύνες για μια νέα κοινωνική πορεία της Ελλάδος, στη βάση ενός ανανεωμένου ΠΑΣΟΚ, που μπορεί να αναλάβει την ευθύνη και την πρωτοβουλία για την επιτυχή υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής. Πάνω απ' όλα όμως, για να δημιουργήσει μια νέα σχέση με την κοινωνία. Για να αποκεντρώσει ουσιαστικά πολιτικές και κομματικές εξουσίες. Να φέρει τον πολίτη στη καρδιά του γίνεσθαι. Να δώσει την δυνατότητα, ώστε η λαϊκή δυναμική να επηρεάσει προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, προς όφελος συνολικά του ελληνικού λαού, την πορεία από εδώ και πέρα.

Καλή δουλειά, καλή επιτυχία. Καλούμαστε να συμφωνήσουμε στις προτάσεις και από αύριο χρειαζόμαστε συλλογική δράση και κινητοποίηση σε όλα τα επίπεδα. Όστε να κάνουμε πράξη αυτά, που σήμερα θα συμφωνήσουμε. Ευχαριστώ.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΣΟΚ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ 6-7-8 ΙΟΥΛΙΟΥ